

Antwerpish Amifiers.

60. *gada=gahjums.*

Mr. 23.

Trefchdeenâ, 10. (22.) Junijâ.

1881.

Redaktora adres: Pastor J. Weide, zu Neuhausen pr. Schrunden, Kurland. — Obspedicija Vēshorn kā grahmatu-bohde Jelgavā.

Nahditāj: No eekshiemehm. No ahrsemehm. Wissūnafahs finas. Gadijums. Bischu daba, zc. Bar ūrga-galas ehshamu. Labibas- un pretšhu-tirgus. Studinaihanas.

No eelkchsemehm

Pehterburga. Walsts-kanzleris firsts Gortschakows 30. Maijā pirmo reisi Bisschehligi Gatschinā peenemts no Keisaru Majestetehm. — **Tautas-apgaismoschanas ministeris** barons Nikolajs 31. Maijā išbrauza is Pehterburgas, rewideereht skolas Maskavā, Rischnij-Nowgorodā, Kasanā un Saratowā. Pebz nobeigtas rewistjas ministeris kahdu laiku grib pawadiht sawā muščā Kaukasijs un, atpaka braukdams, tad apmekleht skolas Odesas un Charkovas mahzibas-apgabalōs. — **Gatschinā** zaur sibini faspahrditais akmena slabs, kā „Goloſs“ dīrdejis, tifshoht atkal ustaishīts. — **Pehterburgā** 29. Maijā firsts S. Schachowskojs, bijusčais „Sarkana frusta“ beedribas wiespilnvarneeks Kreewu pehdejā karā ar Turkmenem un Tekenzeem, apprezeja grehseni E. Milutini, bijusčā karā-ministra meitu, kas minetā karā pee slimneku lohpšchanas bij „schehlsfridigā mahsa“. — **Serbijas** firsts Milans 1. Junijā atbrauza Pehterburgā. Dselszela stanzija winsč tika apfweizināts no leefsirsta Bladimira Alekſandrowitscha. Pehtera-Pahwila baņizu apmekledams, firsts nolika gresni sudraba lawru-krohni us Keisara Alekſandera II. jahru, un leelu, is dībhwahm puķehm (starp kurahm 400 rohjes atradahs) taistītu krohni — us nelaikes Keisarenes dusas-weetu. — **Finanz-ministerijas tulles-departements** issfudinajis ihſu pahrīskatu par tulles eenehmumeem pagahjuſchā gadā. Pawisam eenemti 101 milj. 627 tuhſt. 555 rubli. Visā pagahjuſchā gadu-deſmitā (1870.—1880. g.) ūchāda summa naw jaſnegta; 12 mij. rubļu wairak neka eepreksch bij aprehkiņahts, un 10 milj. rubļu wairak neka 1879. gadā. Žhpafchi Dezembera mehnefi tulles eenehmumi ūkipri auga. Tas issfaidrojams zaur to, ka 16. Dezemberi issfudinaja tulles pa-augstinaſchanu pa 10 proz. us daschadahm eewedamahm prezehm; tam-deht tirgotaji pasteidſahs, eekams tulles pa-augstinaſchana ūtefhami ūtahjahs ūpehſā. 1880. g. Dezemberi no tulles eenehma $19\frac{1}{2}$ milj. rubļu, pret $9\frac{1}{2}$ milj. rubļu 1879. g. Dezembera mehnefi. — **Bal-**
tijas gubernas tulles-namōs pawisam eenahza 15 milj. 526 tuhſt. 232 rubli, tas buhtu 15 proz. no wifas tulles eenehmuma. — **Kad-**
6. Maijā, muſhu Trohnantineeka dūmſchanas - deenā, Žhsaka baņizā notureja deewkalpoſchanu, tad nepaſihstama ūmneeze, kas negribeja ūzīht sawa wahrda, metropolitam zaur Žhsaka baņizas protohijereju nodewa 2 pus-imperijalus sawu dehlu wahrda, peetam luhgdama, weenu pus-imperijalu kā fahl' un maiſi nodohb leelſtſtam Trohnantineekam, un ohtru kā dahwanu preeſch jaun-zelamahs baņizas 1. Merza breenmu-weetā. Keisara Majestete, kā „Wald. Wehſteſſi“ ūſams, pawehlejīs dahwanas peenemt, un us ūno-juma Pats ar Sawu rohku ūeſihmejīs: „Weenu pus-imperijalu nodewu Sawam dehlam usglabah, un ohtru — nodohdeet, kā noſazihts.“

Telgawa. Grafs P. Schuwalows, senakais Baltijas generalgubernators, vñtrâ Wasaras-fwehtku deenâ no Rihgas, kur winsch deenu preefch tam bij eeradees, atbrauza Telgawâ un tika bahnu si sagaidihts no gubernatora lunga un ziteem augsteem amata-wihreem. Ito fcheijenes grafs aibrauza us fawu muischu Rundali, kur pahri nedekas palitschoht un tad dohfschootes us Wahziju — us Emfas awo- teem.

Mhoku- un **kirschu-kohki**, ta „B. W.“ no daschahm pusehm is Widsemes un Kursemes sino, schogad lohti labi noseedejuschi, un ta tamdehl esohi zerams bagats kohku-auglu gads. No kustoneem ne-esohi ko bihtees, jo aufsta paawasara nelahwusi teem leelisski isplatitees,

un laikam ari salnas, kas kohkeem waretu skahdeht; wairs ne-esohf jagaida. — Bet to teefu masak esohf zerams no bitchm. Wehlà pawafara tahm ilgi aisturejufi haribu, un ne masak tahs tikuschas wahrsinatas no aufstà seemela wehja, kas labakà jeedu laikà nemito-fchi yuhga.

Ii Bramberges. Seemas-kehja dascham labam ja-ar ahra un jaehj tani weetä wafareja. Pastahwigais faufums wehl jo wairak nofkumdingaja ikktru semkohpi. Leetus nebij kā no „Jurgeem“ ne piles lijis. Wiss bij iskaltis. Ahbosinsh un plawas sahle ari knapi auga — faufuma dehl. Tikai tagad pehz ilga laika, pirmdeen, 25. Maijā f. g., muhs apmekleja pehrlona- un leetus gaifs, kas semkohpjus eepreezinaja. Bet dascham pehrlons atnesa behdas. — Minetā deenā Brambergu pagasta Bajahru saimneekam schkuhi pehrlons eespehra un to ahtri uguns leefmās pahrwehrtia. Laudis gan bij fasfrehjušči; bet neka newarejušči dsebst, jo wiss bijis leefmās.

Wilfrid Unfries.

„Brambergu labdar. beedriba“ iſrihkoja ſwehtdeen,
 24. Maijā, Leel-Swehtes fenslaiku Kurſemes leelkungu ſtaſtajā me-
 ſcha-dahrsā „ſalumu-preekus“ un pebz tam leelkungu pils plafchajās
 ſahlēs „balli“. Deena bij jauka un mihliga. Weefu bij dauds.
 Beedribas preekſchneeks atklahja preeka brihſhus — pateizibas iſſazi-
 dams muhſu mihlotam Sem es-tehwam un Keiſaram Alekſan-
 dera m III. Paſtarpam tapa ari daſħas tautas-dſeeſmas no Ohsol-
 muſħas jauktā lohra dſeedatas. Dſeedaſchanu peeminoht, newaru
 zitadi leezinah, ka bij jauka un patiħkama, par ko zeenijameem dſee-
 datajeem un wadonim lai atſtan no ſwehtku dalibneeleem „firſti għa
 pateiziba“. Kahrtiba un jautriba waldija wiſur. Krehſlai fahko-
 tees, fahkabs mahkſſiga ugunofchana, kas bij flawena. Man bij
 mahjas labu gabalinu. Alufellis jau rahdiyahs pee dehefs welwes.
 Tadehl nowehledams ziteem wehl ilgaf preekus — dewoħhs us mah-
 jaħm. „Af, jaukee brihſhi, jel nahkat atkal jo driħsi“! — Beidsoħi
 „Brambergu labdaribas beedribai“ iſſauzam: „augħtu laimi!“ un
 weħlam kipplu ſelfchanu un raſchenus augħlu winas nah-
 kotnē! Kahd's weefis.

No Baufkas. Pee mums manams, ka kas gatawojahs. Ku-stahs ne ween us iſſtahdiſchanaſ platscha, bet ari Baufkā paſchā. Dauds ko stahsta — waj wiſſ teefsa? Kas to ſin! — Bet teefsa gan, ka par iſſtahdiſchanaſ laiku tam, kas muſiku mihlo, buhs ko preega-tees; jo flauenā ohtrahs ſapeeru-brigades kara-muſikas kapele, kas beidsamajā Turku karā, pee muhſu general-fchtaſhba buhdama, iſpelni-jufes muhſu tagadejā Runga un Reisara uſteiſchamu, un pee kuras peeder dasch no muhſu brahſeem, — fchē dohs konzertu ſem ſawa kapelmeiſteria R. v. Drzechowska ſga paſchā wadiſchanaſ. Tas buhs teefcham rets atgadijuſs preeſch Baufchkeneekem. — u —

Bauskā, kā „B. B.” ūno, oħtrōs Bafaras-sweħtkos Felgawas aktieri iſrahdi jufshi 2 lugas: „Bihru liti” un „Dohts doħħam atdohdahs”. Sinotajs raksta, kā pirmà luga bijiġi pahra ka par pehdejò; iħpa jidher Ħaż-żonja jidher, kā Jefina eeksfu Bihru lisiha lugas, publikai labi patiku fu.

No Baukas apgabala. Pawasara sahkahs deewsgan agri, bet seemas-sehjumi kluwa pahreelku wahrdfinati zaur naiks-falnahm, un deenäs zaur leelu karstumu; ir aufstu wehju netruhka. Kweeschi bij pa seemu labi stahwejuschi, bet rudsî dauds weetäas maitati, ta ka dascham semkohpim waijadseja daschu stuhriti no fawa rudsî tihruma isart. Pagahja Aprila mehnëfis, un Maija mehnëfis jau dewahs us beiqahm, bet leetus nebija un nebija; te 25. Maijä pret pusdeemu de- bëfs sahka apmahktees. Vehz pusdeemä pulksten 2ds usnahza neganta

wehtra ar pehkonu; pa retam ari labi leeli kruas graudini krita. Leetus gahsahs ka is spanneem un dsirdinaja isflahpuscho semi; semlohpji preezajahs par scho ilgi gaidito Deewa dahwanu. Bet daschu lihds ar scho preeku behdas peemekleja; jo pehrlons eespehra trijas weetaks un padarija leelu skahdi. Ardesmuischhas kalpu-mahjäss, Lihrumos, nodedsa laidari. Trihs feewinas bijuschas kuhst; te fibins eeschahwees eekschä, nofisit aitu ar diwi jehreem un tai paschä azumirkli aisdedsinajis wiwu kuhst, ta ka feewinas tik-ko isglahbuschahs. — Tai paschä laikä eespehra Mehmelmuischhas Skuju rijä. Chka bij no kohka um itin jauna. Skuja bij gan to usdewis uguns-apdrohfschinaschanas beedribä, bet wehl wiss nebij galigi notaifishts; tamdeht mas zeribas, waj faiinneks kahdu atlihdfinafchanu dabuhs. — Ap to paschä laiku ari Lambertumuischhas Kleekas zaur fibini tika nophostitas. Tur diwreis no weetas eespehra klehti; uguns no turenas peepeschti pahrgahju si istabu un laidaru. Laudis isglahbuschees tikai ar tahm drehbehm, kas bij mugurä. Tikkab faiinnekeem, ka gahjejeem dauds fadedsis. Kahds mass behrnijsch brihnischkligi tizis isglahbts. Mahte to preefsch pusdeenas nomasgaju si, eetimusi palagä un eelikusi gultä, kur tas it faldi eemidsis. Kad istaba fahkusi degt, mahte tai brihdì behrni bijusi pawisam yeemirsusi. Wehl grubejus kahdas gultas-drahnas isglahbt, eeskrehjusi degoschä istabä un rahwusi palagu un deki no gultas; te behrns iskritis no palaga, un nu mahte atzerejufes fawwa mafnä. Lai Deewa eepreezina apbehdinatohs zaur schehligahm firdihm un labdarigahm rohkahm! — Jaun-Saules pagasta daschäss mahjäss ba ku-fehrga plohsahs; dasch schai fehrgai jau kritis par upuri. Ari Jaun-Saules pagasta kaimiads fchi fehrga manita. J. K.

No 9. Mehmeles un apkahrties. Seedonis jau apkampj muhsu kahnus un leijas, tohs puschkodams ar mihligeem, smarschigeem salumeem un seedem. Wiss dseed un gawile. Kas gan ne-aismirstu wiss raises, ko padarija pagahjuschä seema — dascheem kletis, schkuhnus un pat naudas-makus issaledama. — Bet pee tam wina atkal muhsu seemas-sehjumus krahjchni islohloju si. — Kweefchi un ahbolishf solo kohfhi. Nudsi ir jau steebrös un apfohla bagatu plauju. Alusas, kartufeli un sinni apfekti, un zeram, ka svehtibas netruhks.

Us weesigahm fanahfchanahm, teatereem u. z. fabeedrigahm fapulzehm scheit naw dohmajams, ruhmes truhkuma deht. Skohlas likums ne-atlauj, un pagasta-nami ta naw eerifteti; — pee jaunahm buhwoehm ari to wajadsetu eevehroht. Krohgs ir mums ta weeniga islustefchanahs weeta. Us tureni tad svehtideenäss dohdahs wezi un jauni; dasch fawu pehdejo kapeku us busetes isdanzinadams, bes tam ne reti wehl dabuhi redseht un dsirdeht leetas, ko spalvina pretojahs scheit usfuhmeht.

Lafitajus un lasitajas mehs apflauscham, kam bes frohga ziti preeki aissneedsmi, kas astahj faldu atminu.

No Schenberges. Jaunjelgawas leelzela malä atrasts meschä eewilks likkis. Nonahwetais bij wehl neprezejees jauns zilweks. Nonahweschana isdarita zaur rewolwera fchahweenu. Ka no lauschu walodahm nojehds, tad newar finah, ka nonahweschana notifusi. — Tomehr reis ari schis tumfibas darbs taps atfahsts un teefahsts.

Pahrdrohfschas firgu-sahdsibas ir scheit aprasta leeta. Ihpaschi firgus-deenäss newar deewegan usmanigs buht us fawu firgu un eejuhgu. 18. Maijä kahds tirdsineeks fawu firgu preefchijis pret bohdes durwihm, gribedams fawu eepirkumu eepalaht; te ir saglis klahi, eesfeschahs ar fawu feewu eekschä un laish zaur meestu prohjam, ko til mahf; — par laimi firga ihpaschneeks to eerauga un dohdahs pakat. Kahdas werstes skrehjis, saglis pamet firgu, kas bij nojehds, un dohdahs meschä, feewu lihds raudams. Kehraji us pehdahm bij klahi; tomehr saglim isdewahs meschä eesprukt, kur atgreeees pret kehrajem un issteepis pistoli, fazidams „nahz til nahz!“ un laidis walä, bet par laimi fchahweenis nogahjis garam. Seewa nodohta pilsteefä. Tahdas sahdsibas sche noteek jo heefchi; daschu deen' aishrauz preezus ir wairak firgu. Labi buhtu, kad „firgus waktneekem“ isdohtohs isnizinaht schohs blehschus, kas nekaunahs pat deenas laikä tahuus nedarbuss strahdaht.

Pehdejä laikä muhsu pusé fahkuschas baka plohsitees; — jau nomiruschi 4 behrni un daschi pee-auguschi zilweki.

Par uguns-grehkeem ari mums jaschehlojahs. Ne sen nodegusches diwas kalpu-mahjäss, un B. muischhas krohgs, kas ir eeriktehts par kalpu-mahjahm, ari kritis leefmahm par upuri. — Buhtu wehlejams wairak usmanibas un behrnuus nelad weenus nepamej mahjäss.

Austris.

Iluktes pareistizigo muhsu-klohsteri grib pahrwehrest par nonnuklohsteri. Keisara Majeftete us to jau dewis Sawu atlauhchanu.

Rihga. Peektdeen, 29. Maijä, Dinaburgas dselszela bahnusitika nokerts jauns zilweks, kas kahdam paschaseerim patlaban is fefchahs bij iswilzis kabatas-grahmatu ar 200 rubl. naudas. Winsch eesfahkumä teizahs, ka esoh apfeckeris un Minskas pilsonis; bet wehlaik israhdiyahs, ka winu fauz Leibu Batwinnikowu un ir Minskas maspilsonis un weesnizas ihpaschneeks; blakus winsch ari nodarbootees ar tintes taisfchanu. Kefchahs pahrmellejoh, pee wina atrada 90 rubl. naudas, kahrits, wehstules u. z. — 26. Maijä, pulksten 100s wakarä, pee reserwas pefkaitito unterofizeeri Kasimiru Mauli leelajä Maßlawas eelä, „Baltijas trakteera“ preefschä, eewainoja zaur duntshä duhrenu kruhtis; us flinnizu wests, winsch zelä nomira. Slepawa, kas tuhlit pehz pastrahdatä darba bij pabeahdsis un nebij pasifikams, zaur polizejas puhlehm dabuhts rohkä; winsch ir Rihgas okladists Leons Iwanows (blehschu starpä tas pasifikams sem wahrda „Kaserage“). Slepawa nodohts ismeklefchanas-pristawam. Pee ismeklefchanas israhdiyees, ka Mauls bij nahzis strihdü ar Iwanowa pawadoni, un Iwanows, gribedams palihdscht sawam beedrim, ahtrumä isdarijis nahwigo gruhdeenu. — 31. Maijä netahlu no dselszela tilta iswilka wiherfcha lihki is Daugawas. Pee nelaika atrada pasti us pee Wallenmuischhas peederigä Zahna Hermannska wahrdu. — Rihgas treschä fawstarpigä kredit-beedriba peektdeen, 29. Maijä, natureja masahs gildes sahle fawu kahrtigo gada-fapulzi. Notejeusjchais gads bijis til labö, ka wehl neweens zits no agrafeem gadeem, kamehr beedriba pastahw. Gewehrojoh labo pelnu, fapulze, ka eeksch „Risch. Westu.“ lafams, nospredusi: 10 tuhft. rublu atschkirt preefsch beedribas eerehdau pensijas-kapitala; 18 tuhft. rublu atschkirt preefsch reserwas-kapitala, un pa 12 rubl. no 100 ismakfahrt beedreem ka dividendi. Beigas fapulze nospreeda issaziht pateizibu waldei un rewissjas komisija par til falmigu darboschanoħs.

Semneku mahjas jeb zeematus, ka is „Widj. gub. awisehm“ redsams, ir pahrdewuschi: 1) Pastamuischhas ihpaschneeks K. von Brümmera lgs 10 zeematus, kohpä 234 $\frac{1}{2}$ dahlderus leelus, par 33 tuhft. 580 rubl., t. i. dahlderi par 143 $\frac{1}{4}$ rubl. 2) Laudonas-Öhdseenas muischhas ihpaschneeks Ed. von Klotz lgs 10 zeematus, kohpä 153 $\frac{1}{4}$ dahlderus leelus, par 23 tuhft. 640 rubl., t. i. dahlderi par 154 $\frac{1}{4}$ rubl.

If Kemerem fino „Rig. Ztgai“ par fchahdu nelaimi: Wafaras-swehlfku festdeenä beidsamais brauzeens is Rihgas fabrauzä 2 westeres no Kemeru stanzijsas dselszela-fargu. Sawu algu Kemerds dabuvis, winsch festdeenaq wakarä bij dewees mahjäss. Zelä winam laikam bij usnahzis meegs, un nelaimigais nolizes us fleadehm, gribedams nogaidht beidsamo brauzeenu. Bet brauzeens pahreidisa guletaju, galbu tam atschkirdams no rumpja. Nahwe laikam bij us weetas. Nelaika apraud seeva un behrni.

Leelwahrde, ka „Risch. Westu.“ raksta, 25. Maijä bijust breef-miga wehtra ar leetu un kruju, kas stipri apstutu jau bes tam wahjohs rudsus; ari wafaras-labiba buhshoht zectusi. Daschäss weetaks pat jumti no chahm norauti un lohgi issisti. Leel-Zumprawas pareistizibas basnizä 42 ruhtes isdausitas.

Leelwahrdes pagasta, ka „B. W.“ fino no it drohfschas pufes, pee lohpeem parahdijusees leefas-fehrga. Brugu-teefas lohzelkis isbrauzis ismekfleht scho leetu un gahdaht, ka fehrga ne-isplefchahs tahfak.

Keegeles pagasta fawstarpigahs uguns-apdrohfschinaschanas beedribas statuti apstiprinati 26. Maijä.

No Weetalwas raksta „Balij“, ka 25. Maijä, pulkst. 26s pehz pusdeenas, tur daschä apgalabä bijusi wehtra ar kruju, kas mahju jumtus un lohgs breefmigi apfahdeja; rudsus til treschä daka neno-fista. Daschi kruas graudi bijuschi 1 $\frac{1}{2}$ zellu zaurmehrä, ziti reefstu leelumä.

Ari Stukmaneschös kruja padarijusi prahwu skahdi. „M. W.“ par to ta raksta: 27. Maijä te pee mums usnahza breefmiga kruja ar leelu wehtru, kas nosita wifus laukus; rudsus bij ta nosisti, ka stumbeni ween bij redsami. Rudsus fahk usart preefch wafaras-fehjas; bet kur tad wehl zita skahde pee wafaras-augeem, ka vee sineem, ausahm, kahposteem! Dahrjsobs ahbelehm feedus noplöhja lihds ar wifahm lapahm. Istabahm lohgu glahses isdausitas. Kruas graudi bij reefstu leelumä. Kad kruas- un leetus negaifs bij pahrgahjis, tad uhdens no falneem us eleijahm wehlaħs leelahm straumeħm, kur wehl oħra riħta bij fakrahjusħahs leelaħ tħupas no kruas gra-

dineem. Kruja usnahza puszel 2ds pehz vušdeenas un beidsahs pulsten 2ds. Ta bij tik weenu puštundu, bet skahde ir padarita jo leela.

Pehrnavas apgabalā, kā „Sakalai“ teek wehtists, 14. Maija rihtā bijis tahds austums, ka ledus bijis us uhdena un lohku lapas stūwas fasafus, zaur ko jaunee kahpostu stahdi nomaitati.

Rengu sveija gar Widsemes peekrasti fchini pawaſari bijusi lohti bagata. Renges, sedum aisejoht, kā finams, leeolem, beeſeem bareem dohdahs us juhras malu, kur tad svejneeki tāhs ar tihkleem fagaida. Birmahs, tā fauzamahs ledus-renges, ir tāhs gahrdakahs, un gandrihs tik leelas kā laba ſitke. Par ſchahdu rengu ipanni makfaja 45 lapeikas. **Pehzak**, kad iſrahdiyahs, kā ſweija ſhogad ifdewiga, wareja jau pirk par 30, wehlak par 15 un tahlaſas peekrastes weetās, kur fahls nebij tik drihs ſadabujama, pat par 7 un 5 kap. Stahsta, kā weenā weetā, aif fahls trukuma, reages eerakuſhi ſemē. — Ar rengu ſweiju nodarbojahs ne tikai weetige ſemneeki, bet ari ſwefchineeki, iſnohmadiami no grunts-ihpaſchnekeem ſweijoschanas teefib. Eſoht aprehkinahts, kā ſhee ſwefchineeki, pa dalaī Kreevi, pa dalaī Sahmſaleſchi, no Pehrnavas apgabala ween ſhogad aifwedufchi lihds 17 tuhſt. rublu, kuruſ ſee ſapelnijuschi ar rengu ſweiſchanu.

Rehwale, kā „Sakala“ rakſta, Igaunete Natalija Pehrna funde dibinajusi meitemu rohkas-darbu ſkohlu un iſrihkojuſi Pehterburgā. Pehtera gimnafijas ſahlē, 15., 16. un 17. Aprili ſchajā ſkohla iſſtrahdatu rohkas-darbu basaru; ſhee iſſtrahdajumi tikuschi galwas-pilſehtā lohti uſſlaweti un pirkli. Iſſtrahdajumi bijuschi: iſſchuwumi, adijumi, ſalmu-, ſaknu- un rihſtu pinumi, no ahdas un behru tahnem taiftas pukes un no papes un ziteem materijaleem iſſtrahdatas krabſchinas leetas. Wifas leelakahs Kreevu awiſes uſſlawejus, ſchohſ iſſtrahdajumus un Pehrna fdse eſoht zaur to dabujiſi apfohliju, kā winas rohkas-darbu ſkohla dabuſchoht no augſtas waldibas puſes naudas pabalstu. — **Wiesprokureeris v. Turs**, kā „Rev. Ztga“ ſino, 2. Junijā iſ Rihgas nobrauzis Rehwale, lai perfoniski pahſprečtu ar teefu preefchnekeem un ſemes aifstahweem daſchadus jautajumus par ſinu- un waijadſigā materijala ſakrabſchani preefch nodohmatahs wiſpahrigahs teefu reformas eewefchanas muſhu Baltijas gubernās.

Pinnija. „Eesti Postimees“ rakſta, kā Pinni nodohmajoht iſrihkoht leelus dſeedaſchanas-ſwehtku, tā kā Igauni to jau darijuſchi trihs reiſas. ſcho wasar iſrihkoht eepreefchus, ſagatawofchanas dſeedaſchanas-ſwehtku. Nohſchu-grahmata jau nodruſata, un fastahwoht pa ſeelaſai dalaī iſ Pianu dſeefmahm; bet winu ſtarpa ari atrohnotees 3 Igauni- un 3 Ungaru meldijas.

Íi Romneem ſino „Goloſam“, kā, zeribā us labalka plauju ſhogad, labibū jau ſtiprak fahkoht peewest. Labibū ſuhtoht us Warſchawu un Leepajau; zenaſ ſkihtoht.

Waldajas pilſehtā, Nowgorodas gubernā, bijis breenmigs uguns-grehks. Nodeguſi weſela pus pilſehta, ar diwi baſnizahm, telegrofa- un pasta-ſtanziyahm, meera-teefas namu u. z. Skahde leefiſka; daudſi paſaudjejuſchi it wiſu, kā ſeem bijis.

Charkowas apgabalā preeks par labi ſtahwoſcheem labibas-laukeem pehdejā laikā ſahl pahrwehrtees behdās. Pastahwigs ſeetus ſeemas-labibū ir gluſchi ſagahſis weldē. Tamdehſ labibas zenaſ, plaujas laikam tuvojotees, ne wiſ maſinajahs, bet wehl zelahs.

Saratowa. Deenu no deenās wairojahs kauſchu bari, kā aifet dſihwoht us Sibirijs. Natu rindas ſteoptin ſteepjahs, un iſſkatahſ tihri, kā kād wiſi ſemlohpju ſemneeki nodohmatu atſtaht Voroneſchā gubernu. Kahda puſka wadoniſ, jautahts, kā ſaudis dſen prohjam no mahjahn tahlā ſweſchumā, atbildeja tā: Trihs gadus atpakaſ ſee mums pahrmahza mahjās ſaldats, kā bij deenejis Sibirijs; tas ſtahſija, kā ſemes tur eſoht daudſ un lohti laba. Mehs winam uſtizejamees, un gadu wehlak turp aifbraza 15 familijs. Barnaulas apriņki ſee upites mums eerahdija 25 werſtes garu un 15 werſtes platu ſemes-gabalu, kā ūſbuhejahm Trubinas ſahdchu. Cerahdita ſeme bij lohti laba, tā kā pagahjuſchā gadā eemantojahm tik daudſ, kā nekad wehnbebijahm veeduſhwojuſchi. Trihs werſtes no ſahdchais ir frohna niſch. Tur mums par weli brihw zirſt, zik waijadſig, tā malku, ſā balskus. Par to malkajam 10 rublus no familijs par gadu; zitu nodohſchani nepaſiſtam. Mums ari brihw ūſaizinaht zitus ſem tahnem pat noſazijumeem, un ſhee, kuruſ ſe wedu, paklaufiſuſchi ſchaj ūſaizinaſchanai. ſemes mums tur papiſnam.

Ne-iſdewigs laiks preefch laukeem ſhogad netik ween ſee mums, bet ari, kā awiſes laſams, wiſa Seemel-Wahzija un Anglija; vi tur ſcheljohas par pahraſ auſtu un ſauſu pawaſaru. ſeemas-

labiba, tiklaſ ſweeſchi, kā ruđi, eſoht pagalam panikuschi, tā kā newaroht zercht ne us wideju plauju; wahrpas rahoht tikai tuſchais, ſauſas rohgas. Tapat ari waſaraſ-labiba eſoht ſipri noka-weta zaur ne-augligo gaifu.

No ahrſemeim.

Wahzija. Grahfs Haziels, lihdsſchinigais Wahzijas ſuhtnis Konstantinopelē, cezelts par Wahzijas ahrleetu ministeri; tas ir ar zi-tein wahdeem — par Bismarckā valihgu. Jo iħstais ahrleetu ministeris ir un paleek pats walts-kanzleris Bismarcks. — **Zunſtu-lifikums** nu galigi veenemts no walts-fapulzes; ir brihw mahzelus tureht tiſlab zintſtigeem, kā nezinſtigeem meiſteereem. — **Wahzu walts-fapulze** tika ſlehgta 4. (16.) Junijā.

Anglija. Iħru-ſemē wehl eet — kā gahjis. Nemeeri, kā ſinojahm, pahrwehtuſchees par pilnigu dumpi, atkal peestahjuſchees. ſino, kā daudſ nemeerneku apzeetinati. — Iħru reformas-lifikums wehl arween teek apſpreets apalſchynamā.

Franzija. Tautas-fapulze nehmahs pahſprečt, waſ ſebuhtu likumigais kara-deenesta laiks preefch ſaldateem japa-ihſina no 5 un 3 gadeem. Kara-ministeris Farre tam pretorahs. Panahkums wehl naw ſinams. — Aldschirā, kā no waldibas puſes apleezina, dumpineku ziltis pahſpehtas un iſnihzinatas pee Vaguatas.

Bulgarija. Firsts ſchim brihscham zelo pa ſawu walſti; wiſch jau apzeoſis Berkowazu, Widim u Lom-Palanku. Firsts wiſur ti-ziſ apfweizinahts ar jo leelu gawileſchanu. Daudſ depuṭažju paſneeguſchais winam adreses, kurās iſſazihts, kā tauta ir meerā ar firſta pagehreſchanahm. — **Daſchi ahrſemeeki**, to puſkā ari Kreevu awiſes „Goloſs“ korepondents, eſoht iſraidiſti iſ Bulgarijs, tamdehſ kā ū mahjahn raflijuſchi ſinas, kā ſaretu ſlahdeht Bulgaru waldibai. — Firsts Alekſanders parakſtijis utaſi, kā cezel kara-teefas preefch walts amata-wiħru teefchanas, kuri uſmuſina tautu. Zitti ſaudis netiſchoht nodohti kara-teefai.

Turzija. Albanijs gubernators Derwīſch Paſchā ſino u Konstantinopeli, kā apſpeedis wiſus nemeerus, tā kā nekahds Albaneſchu dumpis wairſ ne-eſoht gaidams.

Grekija. Wifas ſeelwalſtis eezeħluſchais ſawu ſobzeltus ko-miſijs, kurai jaħarlu hko Turku waldibas foħli ſee ſemes-gabalu at-dohſchanas Grekliaj. Komiſija ſanahku ſimo reiſ Konstantinopelē 4. (16.) Junijā — dehſ farunaſchanahs. — **Kanahla rafſchana** zaur Korintes ſemes-ſchuaugumu eefahlfchotees ſcho ruđen un buhſchoht pabeigta 5 gaddos. Rafſchani uſneħmees, kā jau ſinohs, Lefeps — kohpā ar Ungaru generali Cirru; bet darbu paſchu wadihs Ungaru iſħeueris Bella Gerſters.

Zik papihra iſbruhkē. Ne ſen ir iſrehkinahs, kā Amerikā Saweenotahs Walſtis, kā ſaudis awiſhu iſdohd, iſbruhkējoht wairak papihra, nekā Anglija un Franzija kohpā. Saweenotahs Walſtis ir 3 tuhſt. maſchinu, kā ſi gadiſ 200 tuhſt. mužu papihra taifa; mužā rehkiha 2 tuhſt. mahzini. Schis papihris, kohpā nemoh, iſnahk Saweenotahs Walſtis 17 mahzinas ū ſatru zilveku. Kreevija iſnahk tik 1 mahzina ū galwu, Spahnijs 1½, Austrija 3½, Italijs 3½, Franzija 7, Wahzija 8½ un Anglija 11½ mahzinas. Wifas paſauļe ir 3960 papihra-fabriku ar 90 tuhſt. ſtrahdnekeem un 180 tuhſt. ſtrahdnezehm.

S.

Wiſjaunaſchais ſinas.

Keiſara un Keiſarenes Majestetis kohpā ar Sawiem behrneem 4. Junijā no Gatschinas pahrgabja dſihwoht Peterhofa. — „Wald. Wehſteſis“ iſſludina kara-teefas ſpreedumu politiſkā prozeſe par 10 apfuħdeeteem, no kureem 4 ir ſeeweetis. 2 tika noſohdiſti ū nahwi; bet Keiſara Majestetis ſcho ſohdu pahrgrohſia ſohda-darbōs ū wiſu muhſhu; wiſi ziti noteſati ū ſohda-darbeem feb ū dſihwi Sibirijs. — Íi Pehterburgas ſino „Rig. Ztga“, kā zaur Wiſangſtako pawehli atlauta laukpagasteem nemt nohmā krohna ſemes-gabaluſ. — „Wal-dibas Wehſteſi“ ir nodrukahtis Keiſara ukafis, zaur kureu ſenatoris Gotowjevs teek eezelts par eelfleelu ministeri valihgu, Kochanowa weetā, kā ſabuħu zitu uſdewunu. — Finanz-ministeris iſſludina zaur zirkuleeri, kā no 1. Julija f. g. akzije par ſchiptu teek po-augħiñata no 7 ū 8 kap. par graħdu. — Serbijs ſirſis Milans ſchinis deenā ſobrauza ū Gatschini, kā ſeſiſla-ſtanzijsa tika laipni apfweizinahts no Keiſara Majestetis un tad pawadiħis ū pili. Pee viſ ſirſu ſa-gaidija goħda-waſks. Pehz moltiſ ſirſis aifbraza, — prohjam doh-damees ū ſawu teħwju. Keiſars ſirſam dħawnajis fm. Andreja ordeni. — Walſt-kanzleris ſirſis Gortſchalovs pehz pahri nedekħim braukschoht weſleotees ū Bildbahdes awooleem. — Generalfeldmarſchals leiferi Mihailis Nikolajeviſčs 5. Junijā iſ Tifliſ ſahbrauza Pehterburgā. — Rihgas Mahtina draudſes mahzitajis R. Starča ļgħ.

tas wairak nekā 25 gadus tur bijis par dwehseles-ganu, neweselisbas dehl atkhapees no amata; wina weetā esohit iswahlehts Alskraukles mahsitajs J. Käbsbrandta lgs. — Telgawas amatneezibas beedribā fwehtdeen, 7. Junijā, apzeemoja Leepaju; arī 25 Nihdseneekai tai pee-beedrojahs. Deena bij jautu-jauka un preeki jautru-jautree. Leepaj-neeki ihpaschi laipni apsweikuschi fawus weefus. — Grafs H. Keyserlings, zitreisejais Dohbeles aprinkā-teefnesis, eezelts par Kursemes oberhosteefas sekreteeri. — Wahzu Leisars cezehlis v. Puttkameru par eekfleetu ministeri, un wina weetā par tautas-apgaismoschanas ministeri — v. Gohleru. — Firsts Bismarks, neweselisbas dehl, atwalinahs; wina weetu tai laikā ispildihs walts-sekreteeris v. Böttchers.

Gadijums.

Astahshtis no Maj-Sihlu hainmeela, Kalnamuischā.

Rahdā rudens deenā dselzela maschine bij gatava aisskreet us Braunschweigi. Pirmais swilpeens nofkaneja. Reisneeki ar steigfchanu kahpa wagonos. Ari weens ne leels, bet plezigs, no apgehrba un isweschanahs augsts kungs, dahrgā kāschokā tehrpees, eekahpa pirmahs kāses wagonā, pawadihts no fawa gaxā fulaina Lorenzschā. Lorenzis nodewa biliti konduktoram apstempelēt, un wina kungs apfehdahs fawā fehdefli.

„Manus zigarus, Lorenz!“ kungs fauzā.

„Scheitan, senatora kungs!“ fulainis zigarus pañegedams fazija.

„Stanžiās, kur ilgak nekā pēcas minutes peetur, tur atnees man madeira wiunu!“

„Labi, senatora kungs!“

„Tagad eij fawā wagonā un fargees no fa-aufstechanahs!“

„Labi, senatora kungs!“

Lorenzim bij tahds eeradums, ka wiensch us fawa lunga pawehlehm kārā reisā atbildeja: „Labi, senatora kungs!“ Tā nu mehs no Lorenzschā wahrdeem finam, ka augstais kungs bij senators, par kahdu mehs ari winu allasch fawā stahstā faulkim.

Lorenzis eegahja ohtrā kāses. Konduktors gribēja jau aistaifht pirmahs kāses ratus, kad patlaban weena dahma fauzā:

„Pirma kāse!“

„Scheitan!“ bij konduktora wahrdi.

Dahma atgreesahs atpaka un fazija us kahdu ohtru, jo augstu dahmu, kas aiz winas stahweja:

„Eejet til laba, zeeniga landrosta leelmahte, un eekahpjeet!“

Zeeniga landrosta leelmahte bij tāpat dahrgās drehbēs tehrpupees. Jau winas wahrds noslīmēja, ka bij augsta dahma, tāpat kā tas wahrds „senator“ noslīmēja atkal augstu fungu. Landrostene peegahja pee rateem, kārōs jau senatora kungs atradahs, un brihnidamahs ifsauzahs:

„Jau pilni!“

„Pirmahs kāses rateem ir diwi krehfli, zeenijamā madama!“ konduktors winai peeklahjigi atbildeja.

„Dohdeet man zitu wagonu, mans mīklais draugs!“

„Man lohti schehl, ka Juhs wehlechanoħs nespēju peepildiht.“

„Kapehz? Kapehz?“

„Tapehz ka weenam wagonam waijag buht pilnam, eekams drīhstu ohtru attaifht. Es luhgtu, pastiðsatees!“

Pulkstens noswanija beidsamo reis. Maschines swilpeens atskaneja. Landrostenei zits nekas ne-atlīka, kā steigfchus eekahpt wagonā, kur jau senatora kungs fehdeja. Winas pawaditaja, kambar-jumprawa, eekahpa atkal tāni wagonā, kurā Lorenzis fehdeja. Lorenzis winas eenahfchānū pamānidams, usfchahwahs un steeps pretim fawas tee-wahs un garahs rohlas, lai dahmai, kā smalks kāvāleeris, palihdsetu. Maschine wehl reis jo gari noswilpahs un jo ahtri dewahs us preekschu, weenā wagonā senatoru un landrosteni, ohtrā winu deenderus, Lorenzi un kambar-jumprawu, aisswīnadama. Par teem ziteem reisneekem mums now kā fazikt, weenīgi ween par fcheem tschetreem, kas pehz muhsu nojehgħanas jo brangi kohpā paseja: kungs ar leelmahti un fulainis ar jumprawu; bet pee fcheem tas nepafeja wi. Fulainis un jumprawa bij ar fawem fehdekkem ar meeru, bet ne tā senators ar landrosteni. Senators Beks fehdeja fawā krehflā it meerigi, kahdu smalku zigaru smekkedams un jo kāplu duhmu laisdams, jo wiensch weenmehr mehdsā pihpeht. Kad augstā landrostene eekahpjoht ratōs winu buhtu fweizinaju, tad senators buhtu winai pateizees un ar winu kahdus wahrdu mainijis. Bet leelmahte eekahpa kāsu, itin pīta, tamdeht ka senators jau ratōs fehdeja. Sensors nefazija ne wahrdu mainijis. Winam bij weena alga, wajsweschā dahma fehsh eepretim, jeb nē. Beks jau bij 55 gadus pa-

wadijis, bet bij wehl weenadi tas pats weenaldīgais wihrs pret see-wischkeem palizis, kā jaunibā; jo ne-atrada pee see-wischkeem nefahdas patikfchanas. Wiensch dīshwoja Brehmenē, un pawadija fawas deenas ehfchanā, dīserfchanā un pihpeschanā. Ar Lorenzschā palihdību wiensch lohti dāhri għerbabs; zitadi bij peenēmīgs un lohti mahzihs wihrs — iħsteni kauzmanis, jo wiensch nepeedereja pee studereteem senatoreem. — Bij it smuks no isskatas, ar augstu, platu peeri, ar apaseem, far-faneem waigeem, filahm az̄iħm un melneem mateem. — Kā rahdijahs, winam bij dāuds ko dohmaht, jo jau pehz 10 minutahm bij pawisam peemirfis, kā dahma winam eepretim fehsh; winam bij deewsgan ko puħlettees ar fewi un ar fawu zigaru. Brihscham wiensch smaidija, kā kahds, kas debess preeku fawās kruhtis juht; brihscham atkal kuiħpeja luħpas, kā kahds, kas zaur kahdu johku toħy smihdinahs; tad atkal wiensch fratiġa galwu, groħiġa luħpas, kā kahdu brihnuma runu ture-dams; atkal ne-ilgi wina ożis jo plati isplehtahs, peere sawillahs kunkas un pażehla duħri, it kā grībetu kam fis. Nezit ilgi wiensch pażehlahs, ar weenu roħlu wilka pahr sawahm kruhtihm un ar ohtru aissweeda fawu zigaru jo taħfu. Tad nofehdahs, un zitū zigaru aisd-dednejis kuiħpiñajha taħla. 15 minutes wagons hij pilns ar duhmeem, kā semnekk fuqna, tā kā landrostene, kas to nekad nebij bau-dijusi, eesħakluna eesħakfa fħandu, tad stipri dwejx. Bet senators to nedidreja. Wiensch dohmaja, smaidija, smehħahs, draudeja un pih-peja taħla.

Landrostene, kas wehl bij aisschlejjeru jusees, gribēja ar sawahm smalkahm roħzinahm loħgu attaifht un frisħo gaifs u edwašchoht, bet wijs par welti. Majahs roħzinas nespējha loħgu atwilkt un senators nepalihdseja. Gan wina ar drabhu gribēja muti aisspeejt, lai beejħohs duħmu ne-eedwašcho, bet ir tas bij weltingi, jo dwaschoht tad-ħru waixjadseja.

„Mans Deew!“ winam issauzahs, „tas ir par traiku!“

Kā rahdijahs, winas lepniba to aissleedsa darijt, kā peenahkums pagħreja, proħi ar leelo pihpetaju eesħak fuqna un luħgt, lai jele nepihpē.

Kad wagons bij pawisam pilns ar duhmeem, maschine apstahjahs un konduktors fauzā: „Wilkubedre! Diwi minutes!“

Beħz minutes durvis atdarijahs un Lorenzis eenahza ar buteli un glahji roħkā, kā jau kungs to bij pawehlej. Kamex Beks labu malku wilka, tameħrt landrostene, to newaredama redsejt, zaur loħgu fkatijahs. Wina gribēja kondukturu dabuħt runah, bet tas, kā besdeliga, ahtri gax loħgu aisschahwahs. Lorenzis aissgħajha, pulkstens treħ-ħarġi reis swanija, maschine noswilpahs un auleksoja ar ratu rindu proħjam, un Beks — jeb senators — smehħejja un nodarbojħas atkal gax-fewim, kā paprecessu.

Kā pusei pagħbusi, landrostene nofehdahs atkal mielħstā feħdekkli un nesnajja, kā darijt. Tagad, kā winas liħdsbeedris wiħnu dseħħis un pehz ta ħipri ohda, winam pawisam negribēja ar winu runah. Bet duħmu malkoni no tabakas tapa jo leelaki, un jo wairak winas neċċastahs kruhtis no tam zeeta un wina noschelha, kā nar preeksħi fewihs īhpaschi wagonu neħmu. Duhmi peepildija dris ma so ruħni, tā kā leelmahte għandrihs aissħalha. Newaredama wairi zeest, wina atmata feħlejjeri no waiga un pażżejh luu kahdu, bet tas jau ari neħħi newareja liħdssejt.

„Mans kungs, mans kungs,“ winam to mēhr issauzahs, „es luħgtu to pihpesħanu beigt!“

Duhmu pilnais senators nu atmnejahs, kā wiensch nar weens, bet wehl kahda dahma liħdsbrazeja. Wiensch nostaipijahs un eeskati-jahs winas fejjā. Beħz isskatas dahma rahdijahs winam weżumā, war-buħt wehl jaunaka, un lohti kāfista. Apakħi winas zepures kahrahha pahr dennejem pahrihs bruhnu matu sproġi; leelħas, patumfahs ożi, bet wehl deewsgan spohħas, muti pilnigħi balbi soħbi, usatschi pilnigi un melni, isskata bij smalka un balta, un palihkais degħiż sezzinajha, kā no misħnejek fuhras.

„Madama,“ senators atbildeja winai it smalki, „għażiex wi-nosħħi, kā Juhs mani ahtraki us mani pahrs kafisħanohs ne-eż-żejt darijus ħażi. Es, lohti leels pihpetajhs buħdams, ne-eewħroju, kā Juhs nepatikfchanas fazzlu, bet nu labprah għiġi Juhs pa prah-tam darijt un nepihpeht, kaut gan man deewsgan gruhti to zeest.“ — To fazzijis wiensch attaifht jaħolli loħgu un issweeda fawu degħiż zigaru aħra. Kad gribēja atkal loħgu attaifht, tad-leelmahte fazija:

„Luħgtu, lai palek walā!“

„Labprah!“ wiensch lajpi atbildeja un astahha loħgu walā. Duhmi nu steidsahs plasħi pafauli apzeemo, un landrostene pee tam-

or drabnu wehdinoht palihdseja. Schahda istureshchanahs no dahmas puses senatoram nemis nepatika, jo winsch pret winu it laipnigi isturejabs un us fewi wareja tik pat lepnis buht, fa wina us fewi. Lai dahma winu par semaku naturetu, fa pati, winsch apnehmahs ar winu runaht un to tai lift maniht. Winsch eesahka:

„Reisofchanahm ir arweenu fawas nepatikshanas, jo pee tam tohpam arweenu trauzeti no eeradumeem, pee kureem mahjäss buhdami laiku pakawejam un dshwi faldinam.“

„Kapehz tad Juhs nepaleezeet mahjäss?“ dahma prafija it dußmigi, jo winai nepatika eelaistees runa.

„Ta ir wels no zilweka!“ winsch nurdeja paklusu; bet dahma to tomehr dñudeja.

„Nu winsch zeetiks klußu un mani liks meerä!“ lepnais feewisch-kis dohmaja; bet senators nebij tik drihsf klußinams.

„Madama,“ winsch fazija fmeedamees, „tapat ari war Jums prafikt.“

„Kapehz?“

„Jo Juhs sawas mahjäss wareet dshwoht pehz patikshanas, bet reisodami, knapä ruhmë to newareet.“

„Juhs gan dohmajeet us manu pateikshanoht?“

„Nè, madama, tas man naw waijadfigs!“

„Es fawu uswefchanohs grohsu pehz Juhsfahs!“

„Zif skahde, fa Juhs ne-eheet wihs!“

„Kapehz?“

„Jo tad es Jums buhtu fawu fmasko zigaru pefohlisis.“

„Mans fung, ne-aismirsteet, fa mehs ne-esam wis kahdä schenki.“

„Rà man rähdahts, zeenijamä madama, Jums schenki naw fwejhi, jo Juhs winu eeraschhas skaidri fineet, bet man winas ir lihds schodeen nesnamas.“

„Mans Deews, fur es atrohnoht!“ lepnä dahma waimanaja.

„Schuppenstete!“ konduktors fawza pee lohga. „Dini minutes!“

Mashine apstahjabs. Lorenzis enahza fawu funga pawehles dñideht. Padusé winam atkal bij wihsna butele un rohkä glahse. Landrostene pagreesa galwu fahnis — un fkatijabs zaur lohgu us zelmalä eföfcheem nameem.

„Lorenz, kurds ratds Tu brauz?“

„Tuhlit tanis aif Juhsfahem!“

„Mana pawaditaja newar to pihpeschhanu panest, un Tu fini, fa es bes pihpeschhanas newaru reisoh; Tu nepihspe, — mihsim platschus!“

Senators iskahpa un Lorenzis eekahpa. Konduktors aisslehdsa durvis. Mashine aibraza.

„Kur ir konduktors?“ landrostene, kura pee famanas bij nahku, no lohga astahdaimahs prafija. „Konduktur!“

„Juhs winu wairs newareet dabuht runaht, kad mashine eet,“ kahda mißliga balsf winai gohdbihjigi atbildeja.

„Ak Deews, kas tas ir!“

„Ir par febu, madama, Jums jagaida lihds nahkoschai stanzzjai!“

Augsta dahma luhkojabs it nopeetri us garo Lorenzi. Winsch wehl arween tureja buteli padusé un glahsi rohkä.

(Turpmal wehl.)

Bischi daba, dshwe un likumi.

Bites fawu mahjölli usnem ahrä kohku dohbumös, us laukeem un eeksh mescheem, un tad mehds schihes bites fault par mescha-bitihm.

Strohpös bitihm us wifadu wihsi ir labaka dshwe, nekä meschöss eeksh kohku dohbumeeem. Mahjas ihri tad negrib palikt parahdä; tapehz pawafarä, agri jo agri, kad faule isplata virmohs starinus un pukites atwer pirmohs seedu pumpurinus, winas tschakli jo tschakli fkeen us sedainahm ganibahm. Sawu darbinu tadhs eesahk un pabeids ar jauku dseedachanu.

Ne ween bischi pulks, bet ari winu darbs schkirahs daschäss schkras; weena nodala eet pee ta, un ohtra pee zita darba. Weens strahdneeku pulks eet tilai seedds, un puchkojabs ar seedu puteklischem, fa dahmas ar puku kuschirkischem. Bischi dahminahm ir ari fawu gudriba; tadhs ar seedu putekleem neskraida pa gatü, lai wehja jaunsfungs puteklus tahm nenopuhstu, bet us seedu bikerischa malas stahwedamas, ar birskitehm puteklischus nosukä un eesel fawä tschindä.

Katrai bititei ir trihs pahri kahjau. Pee ohtra un treshä kahjau pahrischa ir pa tschetrantigai puhsinu birskitei. Ar tahm birskitehm bites few fukä galwu un muguru, un ta seedu puteklus faslauka kohpä. Saslauzitohs puteklischus tadhs ar preefsch-kahjahn famihza

masäs pihtites un tadhs mudigi eebahsch fawas trihesfuhrigäss kulties, kas stahw pee pakat-kahjahn. Kulites, eeksh kuream bitites eebahsch seedu pihtites, teek faultas par „seedu kuriwischem“, un winu malinas ir apaugschhas ar maseem puhsineem. Kad bitites fawas kulites ir preebahuschhas ar seedu pihtitehm, tad tadhs isskatahs, it fa buhtu ap-wilfusches farlanas, baltas un dseltenas bitsites.

Tad bitites fkeen ahtri us strohpü, fur winu mahfinahs tadhs jau fagaida, un pihtites preti nehmusches, no tahm taisa bituleneem maistti; tadhs famihza ar medu un ihdeni, un ar to baribu ehdina fawus masinohs, kamehr tee atsneeds to leelumu, kad, paschi atrohhd few baribu. Tadhdä wihsé medus maise teek fagatawota, un bischu mahties bitulenus ta baro, fa zilweku behrnu mahtes baro fawus masinohs.

Wifas bites strahdä pehz weenas un tadhs paschhas ripes. Raditajss winu famanä to rifi eefhmejis. Ar leelu ruhpibü bites preefesch leek buhwei pamatu, un pehz ihfa laika feschstuhrigais pamata muhris ir gataws, kas arween tohp augstaks un augstaks, kamehr katriis namisch dabuhn preefchrafsito leelumu. — Waj zilwekeem, kam Deews prahru dewis, newaijadsetu wifeem kohpä dshitees pehz weena un ta pascha mehrka, weenprahliba labus darbus kohpä strahdajsoht?!

Bet nebuhs dohmaht, fa wifas bites usreis strahdä weenu un to paschu darbu. Nè, winas strahdä, fa fabriki, fur darbs eet no weenas rohkas ohträ, no ohtras treshä, un tik us tahdu wihsi tohp abtri gataws un us mata riltigs.

Tapat katra bite strahdä fawu darbu; ta, kas seedu puteklus nefs, nenes medu, bet dohmä tik arween pee tam, lai winas kuriwits buhtu pilns. Turpreti ta, kas medu fasa, nahk bes biksitehm mahjäss. Tapat ari tadhs bites, kas medu nefs, netaifa neweenas waska lapinas, bet to dara tik tadhs, kas pee strohpä greesteem karajahs.

Kad waska taisitajas kahdu laiku fawu darbu strahdajusches, tad tadhs atkal fkeen medu gahdaht, un zitas stahjabs winu weetä.

Kad bitishu dshwi apskatamees, tad eesahkumä ta isleekahs, it fa kad tadhs wifas strahdatu juku-jukahm, bes kahdas kahrtibas, fa Bahbeleefchi pee tohrna buhwechhanas. Bet kad jo labi eewehrojam, tad ahtri israhdahts winu gudriba un leelä kahrtiba. Ari ir apbrihnojams, ar kahdu weklibu un schiglumu weena bite ohtrai iset no zela, lai ta zitas darbu netrauzetu un nejauktu.

Kaut jele mehs zilweki buhtum tikpat isweizigi kohp-strahdajchanä, fur ikatris fahw fawä weetä un kohp wißpahrigam labumam ar tahm dahanahm, fo Deews winam dewis. Tad nebuhtu tik dauds fkaubibas, nepeeflahsibas un nemeera, fa tas deemschehl daudskahrt pee mums wehl iraid.

Swarigais bitites darbs ir — tafihit medu, fo no mutites islaisch kannikäss. If weenu peepilditu kannimä tuhdaq aisseds ar waska wahzinu, lai putekli eeksh tadhs ne-eebirtu, un lai medus, no gatü aissfargahs, lihds pawafaram waretu stahweht itin frisch.

Lihds ar tekofcho medu tadhs eeksh daschahm kanninahm usglabä ar medus maisti, kas ir beesaka un pastahw no seedu putekleem, kas ar medu apflapinata. Weenu krahjuma dahu tadhs noleek preefesch deenischäss waijadibas, ohtru preefesch seemas ustura; pehdigo war fault par magasini, pee kuras bitites eet truskuma laikä.

Slikta, wehfa, flapjä wasfarä bites mas war eekraht preefesch seemas ustura; bet kad wasfarä ir isdewiga, fawfa un filta, tad tadhs ne ween wasfarä drawineekam dohd labu teesu medus un waska, bet ir wehl pawafarä atmet fo no fawa krahjuma.

Zif leela Deewa dahwana ir katra pukite! Kas pawafarä zilweku eepreezina ar fawu seedu jaukumu im fmarfch, rudenä to pameelo ar faldhu medu un seemä eelihgmo ar jaukahn leesminahm, kas no waska fwezitehm atspihd pee Seemas-fwehftu eglites. Katrä lauku pukite Raditajss eepilinajis bagatu, faldhu fwehftib; tamdeht zilwekam peenahkahs ne ween tahdas pukites faudseht, bet ari kohpt, lai bites atrastu bagatu seedu ganib.

Bischi residenzë new ween faldahs maises kambari, bet ir ari behrnu istabinas, eeksh kuream trijadi behrnini teek isperinati un audfinati. Pirmee ir meitenes jeb darba-bitites, un winu flaitis ir tas wifu leelakais. Ohtrahs schkirahs bituleni ir puchcheli, tohs fawz par traneem; winu flaitis ir dauds masaks, bet winu teltingas ir seelakas, nekä meitenu teltingas. Treshee bituleni ir prinzeses. Winu flaitis ir gatü mas un winu teltingas ir pawifam fawadakas. Tadhs new stuhrainas, fa kauschü buhdinas, bet ir it apakas, fa pilis, un stahw dauds augstaki, fa pahru behrnu mahjinas. No schahm prinzesehm isaug lehninenes, kas ir prahwakas, nekä paschi laudis. Un tahm ari waijag buht leelakahn un stiprakahn par wifahm zitahm; jo wiham preefesch wifas bischi walts jadehi pautini.

Bischi Lehnenene pelna pateesi to wahrdu: „semes-mahte“; jo wissi pawalstneeki ir winas behrni. Jo tiklihs fa behru teltinas ir gatowas, tad ta, no weenas us ohtru eedama, latra eedehj pa weenam pautinam. Pee fchi darba wina ir tik tschakla, fa ta lahdus 200 pautinus war fadeht weenâ paschâ stundâ. Wina ir leelsaka dehjeja, neka 4800 wissas, kas ik deenas dehj pa weenam pautam. Lehnenenes dehree pautini ir wihrischki un seewischki, no kureem isnahk trani un strahdneezes. Turpreti nohres laikâ ari strahdneezes mehds deht, bet winu pautini ir tik ween wihrischki, no kureem trani ween iischlikahs. Tikai Lehnenenes usdewums ir gahdaht par pawalstneekem un tohs waldicht, fa fawus ihstohs behrnu.

Bischi behrni ahtri aug; jo ekfch trim deenahm pautini jau ir isauguschi par balteem firmeleem, kas riuki faleekufchees gut sawâs teltinâs, un kad tee fa taurini kahpari newar few mokleht baribu, bet fa behrnini schuhpuli gut faritinajufchees, tad bites dabuhn jaunu darbu. Tahm nu ne ween par buhw-materijalu jagahdâ, nami ja buhwâ un par seemas usturnu jaruhpejahs, bet ari emmu- un behrenauku darbi ja-isdara. Lehnenene par behrueem nemas neruhpejahs, fa jau pee augustmaneem daschu reis mehds notift, bet winu opgahda-schanu usdohd strahdneezem. Tahs ari jaunpedsimuschohs behrnimus labprahrt peerem un teem pasneeds baribu. Tahs eefahf ar wissi weeg-lako baribu un eet pamasam arween pee spchigakas, lai masinee ne-pahrehstohs un nedabutu wehdera fahpes.

Prinzesites dabuhn labaku baribu neka strahdneekles un tranuseni. Prinzebehm bites ness ehdeenu lohti dewigi, lai tais tikai augtu leelakas un buhtu stiprakas neka wissas zitas.

Waj bitites naw laba preefschihme wifahm mahtehm un wifeeem teem, kam jagahdâ par behrnueem un bahrineem? Waj naw laba un teizama preefschihme pawalstneekem, kureem ustizibâ un mihestibâ ja-isturahs pret faweeem waldineekem un jafargahs no dumpineekem un pretestibas gara?

(Turpmal wehl.)

Par sirga-galas ehfchanu.

Stabtsrahts Dr. Schulz ir turejis Kurfemes lohpu-aiffargafchanas beedribas sapulzâ runu par sirga-galas ehfchanu. Lai zeen. Iasi-taji sinatu. Fa fchis fungs un ari daschi ziti par fch leetu spreesch, un fa zitas semes ar sirga-galas ehfchanu fchim brihscham stahw, mehs mineto runu fch ihsümâ astahstifim. Zeen, runatajs runaja fchahdâ wihse:

„Wejös laikos ehda tiklab mahzitas, fa ari meschonu tautas sirga-, ehfela-, muhl-ehfela jeb sirg-ehfela galu. Seemela- un Widus-Eiropas tautas zeenija astotajâ gadu-simteni sirga- un ehfela galu wairak, neka fahdu zitu. Jaungada deenâ upureja wezahs Germanu jeb Wahzu tautas faweeem deewelkeem Toram un Odinam 99 bal-tus sirgus — un gata tapa pehz upurefchanas no laudihm apehsta. Tik tad, kad fahka isplatitees kristiga tiziba, laudis astahja sirga-gal. Kristigas tizibas mahzitaji gribaja sirga-galas ehfchanu isdeldeht, jo ta atgahdinaja wezo elkadeewu upureus. Pahwests Gregors Tschais raksta fw. Bonifazijam, fa newajagoht sirga-gal galu ehst, jo sirgs esohf neschliksts un nizinams lohps. — Pahwests Zakarijas aisleedsa ehst ne ween sirga-, bet ari foku- un trufchim galu. Ta tad weenpadsmittâ gadu-simteni heidsahs sirga-galas ehfchanan wissas kristigas semes, par fo pahwesti esohf gahdadami gahdajuschi. Muhsu laikâ wairojahs sirga-galas ehfchanan jo stipri.

Kad Angli 1817. gadâ apehgejera Kopenhageni un pilsehtâ is-zehlahs bade, waldiba atwehleja ehst sirga-gal. Karfch drijh nobeidsahs, bet laudis sirga-gal wairs ne-astahja. Sigmaringas firsta walsti Biberbachâ pastahw jau no 1839. gada no waldibas atwehleta sirga-galas pahrohtawa. 1841. gadâ usaizinoja Minchenes- un dauds zitu lohpu-aiffargafchanas beedribu dinatajs Dr. Perners, lai fahktu ehst sirga-gal. Tuhlit tapa ari Ochsenhausen eetaishis flaktusis, kur kawa par nedetu 4 lihds 5 sirgus, un Stuttgartâ tapa isrihkohts gohda-meelaists ar sirga-gal, pee kam nehma dalibu laidi 150 zil-weki. Dahdu pat gohda-meelaists isrihkoja Nürnbergâ, pee kura pedaliyahs lihds 200 weefu. 1842. gadâ dinatajs Rüsegâ, Berghausenâ un zitas Wirtembergas pilsehtâs flaktuschus preefsch sirgeom. Lohpu-aiffargafchanas beedribas mudinaja wehl us fch fohli, un gadu weh-lak jau pahdewa sirga-gal daschâs Sakschu, Behmu, Hanoveres un Bahdenes pilsehtâs. No 1850. lihds 1851. gadam nokawa Hamburgâ ween 150 sirgus; 1853. gadâ eerikteja Berlinê 5 sirgu-flaktuschus. Turpreti Wihne laudis rahdiya naidigu prahru pret sirga-gal, ta fa polizejai waijadseja spert fohlus preefsch lauschi apmeeri-

nashanas. Tomehr Wihnes lohpu-aiffargafchanas beedriba atwehtra tai paschâ gadâ 5 sirgu-kaufchanas namus, kuri pahrdohd lihds 600 tuhft. mahrzinu galas latru gadu.

Franzijâ tureja pirmo runu par sirga-galas ehfchanu slawenais profesors Schofroa de Sent Hilehr. Winam radahs dauds pretineeku, bet winam ari palihdseja Liones lohpu-aiffargafchanas beedribas dinatajs Lorte, Tuluhses profesori un daschi ziti lungi. 1856. gadâ isdewa Schofroa daschus rastus par ehdamahm leetahm, bet tee netapa gandrihs nemos eewehroti. Winsch nomira, bes fa buhtu kant-ko pahnazis. Nu israhdiyahs, it fa liktens buhtu gribejis winam spiheht, jo wehl tai paschâ mehnese isrihkoja Dr. Dekroa leelu gohda-meelaistu, kur ehda tikai sirga-gal. Dekroa issohlija 500 franku gohda-algas tam, kas eetaishis pirmo sirgu-flaktusi, un lika isfludinaht, fa lohpu-aiffargafchanas beedriba isdalihs katu svehtdeen sirga-gal par welti. Pezh fchahdas isfludinashanas laudis apstahja galas isdalishanas weetu tahdâ mehra, fa waijadseja katu svehtdeen jo dauds galas isdalih. Parises lohpu-aiffargafchanas beedriba maksaja 5 tuhft. franku preefsch sirgu uspirkshanas, un weena zita beedriba 500 franku. Drijh dinajia beedribu, kas dema nabageem, flimeem un wezem sirga-gal par welti, un teem, kas spchja pirk, par jo lehtu zenu. 1865. gadâ isrihkoja leelu gohda-meelaistu, preefsch kura nokawa 3 wezus sirgus; weens no scheem bij 11, otris 18 un treschais 22 gadus wezs. Sirgi bij tik wahji, fa waijadseja wehl likt fahkt taukus, lai galu waretu peenahzigi iswahriht.

No 1867. lihds 1877. gadam apehsto sirgu ffaits wairojahs no 2157 lihds 10 tuhft. 619 sirgu par gadu. Kad Parise bij apehge-reta, tad tai laikâ tur apehda wairak neka 100 tuhft. sirgu. 1880. gadâ Parise bij jau 60 sirgu-flaktuschi.

Sardinefcheem bij jau no sen laikeem tas eradums, us famili-slijas svehtkeem kant weenu kumetu. Turpreti zitas Italijsas dafas zehlahs sirga-galai dauds pretineeku. Pezhak laudis fahka galu pirk, un it ihpaschi pirkla ehfela-gal. — Mailandâ tapa jau labu laiku preefsch tam pahrohta sirga-gala par wehfscha-gal, lihds beidsoht polizeja to dabuja finah, un tad tapa eetaishita sirga-galas pahrohtawa. Neapelâ un zitas leelâs pilsehtâs ir tagad eetaishitas leelas pahrohtawas, un laudis labprahrt ehf sirga-gal.

Tad zeen. runatajs runaja par to labumu, kas zelahs no sirga-galas ehfchanas. Prohti:

1) Sirga-galas ehfchanan atwehrtu mums jaunu usturas-avotu un sneedtu wiwairak nabaga strahdneeku fahrtai lehtu un spchigus baribu.

2) Zilwekeem peenahzahs lohpinus, kas pee darba wezi paliku-fchi, labak zaure ahtru nahwi atswabinaht no wifahm gnuhtibahm, neka tohs mohzih, lihds tee sem fmagahs nastas nobeidsahs. Kas gan ne-wehlefees labak ahtru nahwi, neka mohku pilnu, ilgu dshwibiu. Tur, kur ehf sirga-gal, netohp sirgi tik ilgi dshiti, lihds tee nobeidsahs sem pahtagas fteeneem, bet ihpaschneeks sirgu tuhdat pahrohdh flakterim, tiklihs lohpinsch wairs nespchj pildiht fawu darbu. Muhsu fuhrmeai pahrohdh fawus nederigohs sirgus par 4 rubl. gabala. Ja pee mums chstu sirga-gal, tad, sinams, maksatu — ja mas — 10 rubl., un sirgs ne-taptu dohts Schihdu un Tschiganu rohkâs, kas nabaga lohpini mohza bes schehlastibas.

3) Ari fainneezibas sinâ no sirga-galas ehfchanas atlehktu fawilabumi. Semkohpim newajadsetu tureht wezus sirgus, bet tohs waretu pahroht flakterem un winu weetâ eegahdaht jaunus un stiprus. Ar stiprem sirgeom darbs eet wairak us preefschu un aistaupa dauds laika.

Tagad peemineschu ari tohs eemeslus, kas buhtu pret sirga-galas ehfchanu.

1) Gala nebuhtu ihsti laba, jo wezu sirgu gala ir nefmekiga un jauni sirgi isnahstu par dauds dahrgi. Ja gribetu, lai gala ir fme-kiga, tad waijadsetu sirgus baroh, un tas atkal isnahstu par dahrgu — Us fch jautajumu atbild Parises akademikis Leblanks ta: sirgus baroh, buhtu weltas puhles, jo sirgu tauki naw fme-kiga un wahja sirga-gala ir arween dauds labaka, neka wahja wehfscha-gala. Italesfcheem ir fchis fakams-wahrds: „Wejai gohwij flikti gala, wezam sirgam laba gala“.

2) Ja newaretu dabuht deewsgan sirgu, fo kant, taptu gala dahrga un ne-atnesu nekahda labuma. — Peedshwojumi leezina, fa tur, kur stipri ehf sirga-gal, tomehr ta naw dahrgala, fa 2 lihds 5 kap. par mahrzinu.

3) Ne-atlikhs deewsgan sirgu preefsch darba un buhs pahleezigi dahrgi. — Tas tik waretu notift tad, kad kantu tashus sirgus, kas

Bañizas un ffolhas finas.

Weens kungs, weena frijiba, weena riziba.

Nahdiitajās: Sīnas, Nahds wahds kohlas drageem. Par hseedašanas kohyschanui kohlas. Nahds Bihbeles pahrdeweis. Sinosums par 2c. Sina ij Zrlawas 2c. Basaras-hwektos. Mifiones lapa.

◎ 算法

No Tukuma. Truhkuma-zeetejeem pee Wolgas upes par labu - iſrihkoja Tukuma palihdsibas-komiteja 17. Aprīlī garigu konzertu Tukuma basnizā. Uz ehrgelehm spohlejīs Zrlawas seminarijas mūzikas-skholotaja un Sahtu ehrgelneeka dehls, Ludwig Behtinsch, Rīgewas konserwatorijas profesors, kas weselības dehl tagad pee fawa tehwa usturahs. Pa starpahm dseedajis Tukuma wihrū-kohris, no aprinka-skholotaja Pfeffera lga wadihs, tad ar ūchello spohlejīs Kuhna lgs no Ūelgawas un it jaunki dseedajis ūlawens dseedatajs Reichardta lgs no Rīhgas. Konzerts lohti labi isdewees un klaustaji leezinajuschi, ka wint ilgu laiku tik kreetnu un jaunku konzertu Tukumā ne-efoht dīsrdejuschi. Tamdehl ari leelu pateizibu iſfazijuschi wīseem teem fungēem, kas pee tam tik labvrahtigi peepalihdsejuschi, bet it ihpaſchi Tukuma aprinka-skohlas inspektoram Steinselda lgam, kas puhledamees puhlejees konzertu kreetni iſrihkokams.

Genahzis pawifam lihds 140 rubl. Isdohschanas atrehknoht, atlikufchees 105 rubl. truhkuma-zeetejeem par labu. — Tapat ari 13. Aprili Eckmana kga weefnizā uš klawereehm spehlejohht un deklameerejohht eenahzis tai wałară 21 rubl. 68 kap. Ur preeču waram leezinahht, ka Tukuma palihsibas-komiteja daschadi puhlejuſees nauđu un zitas dahuwanas truhkuma-zeetejeem par labu falasidama.

Swehtdeen, 19. Aprili, eefahkahs skohla Tukuma Schihdu naba-
gaga behrneem par labu. Skohla 3 skohlotaji mahza 42 behrnus.
Isdohfchanas par gadu buhshoht lihdi 1500 rubl., ko wairak pah-
tikuschee Schihdi Tukuma no laba prahtha samet. Breefsch schihs
skohlas zelschanas dahwinajis Tukuma kaufmanis B. J. Behrmanis
1000 rublu, un ohtru tuhfst. rubl. dewis ar to nosazijumu, lai ar
tahm intrefehm peepalihdseni skohlu ustureht. Breefsch skohlas ehlas
buhwes waijadfigais semes-gabals un materijals nopirkts un skohlas
buhwes darbs jan sahkti. Bet tad ar 1000 rubl. naw eefpehjams
skohlas ehlu uszelt, tad nelaika Behrmana mantineekti apsohlijuschees
no sawas puves to wehl doht, kas truhktu. Ra d'sird, tad nabaga
skohlas-behrni schini puengadu dabushoht ori waijadfigo apgehrbu.

No Zihrawās. Weena no tāhm wisu wezakahni pagasta-skohlahm Kursemē buhs gan Zihrawās skohla, Aisputes apgabalā, ko ta laika wezais Zihrawās mahzitajs, Wolters wahrdā, ko tautas mute par „skohlas tehnu” dehwē, — ir dibinajis 1832. gadā. — Pirmais skohlotajs Zihrawā bij Andrejs Bergmanis, kas, kad Irlawas seminarija wehl nebij dibinata, tapa isskohlohts ahrsemē — Brūhschōs — Dēkstenes seminarijā. — Pahrbaudītēs wiñch pahrnahza atpakał Kursemē un Zihrawā eestahja par pirmo draudses-skohlotaju. — Andrejs Bergmanis, 37 gadus Zihrawā un Rahwas skohlotajs buhdams, nomira jan preečīch 12 gadeem. Tagad wina dehls tehva pehdās eestahja. — Tā tad Zihrawās pagasta-skohla jau vāstahw 48 gadus.

Sinotajš.

Si Grihwas raksta 21. Maijā: Bakar, vulksten 1ā no rihtā,
muhs istrauzeja uguns-vulksteni. Visi stundu wehlak atsteidsahs uguns-
dsehfeju beedriba un atrada ne ween 2 Schihdu namus ar wiſahm
laht-ehkahm pilnās leefmas, bet ari jau freilenes v. Hoelkersahm nomu
bij jau leefmas aiskehruschas. Uguns bij laikam zehlees si Schihdu
stalleem un isplatijahs lohti ahtri. Peesteiguschees uguns-dsehfeji strah-
daja ar wiſeem ſpehkeem, gribedami ugum apſlahyeh, un eewehrojoht
to, ka tee tik ohtro reis pehz beedribas dibinaschanas un pimo reis pehz
4 gadeem ir pee dsehschanas, war gan fazicht. Ka kreetni iſturejahs.
Drihs ari peesteidsahs Dinaburgas brihwprahīgā uguns-dsehfeju bee-
drriba, un taldā wihsē uguns newareja dabuht tahtak isplatitees pahr zi-
tahm ehkahm. Sirfniga pateiziba peenahkahs abu uguns-dsehfeju bee-
dribahm, ka ari Kallas flumts-atſlehgū lalatumes ihpaschneekam, kas,
gandrihs pats ſewi aifmitsdams, strahdaja lihds ar faweeem ſetteem,
pat ugums leefmas nebihydamees. Laudis iſturejahs it meerigi un Di-

naburgas kahrtibas pulki wareja greesteees tuhlit atpaakal. Tik ir lohti noschehlojams, ka Schihdi nenehma nemas dalibu pee uguns dsehchanas un pat nesnedsa palihdsigu rohku faweeem tizibaš-brahleem, het stahweja puhlös fastahjuščhi, it meerigi flatidamees.

Leelaka skahde notika Schihdeem, jo abi uami nebij apdrohſchiniati, un bes tam wehl fadedsa weena gohws un weens ſtgs. v. Hoelfersahm freilenes nams un leetas bij apdrohſchinatas Baltijas uguns-apdrohſchinas chanas beedribā.

Alma v. Foelkersahm novirka mineto naimu preefch weena gada un eetaisija mahju-ruhpneezibas-skohlu. Schi skohla nu ir beigta, un newar sinah, kad atkal kahdu eetaishs. Wina isleetaja wifus sawus spehkus faweeem skohleneem par labu un dabuja us pehmo Rihgas isskahdi leelako usflaweschanu. Waj tauta un publika mehgnahs israhdiht zaur tam sawu pateizibu, ka libdsehs esfahko darbu west iahsak? Waj gahdahs atkal par ruhni, kue tschallahs jouneklu rohkas spehs kustetees? Buhtu jaufi, ja nodeguje skohla buhtu ne ween apdrohfschinata uguns-apdrohfschinanas heedribä, bet ari tautas firdi un garä. (Btg. f. St. u. L.)

Nihgas Wahzu awise rafsa: Weens no eevehrojameem Bid-
semes mahzitajeem naw wairs starp dshwajeem. Paisteles mahzitajs
Woldemars Hansens nomiris.

Lai gan nahwes-sina ir muhs deewsgan sahpigi aifgrahbusi, to-
mehr gribam fneegt Lahdas sinas is zeen. nelaika dsihwes-gahjuma, las
buhtu fhahdas:

Nelaikis ir dīsimis Jelgawā, 15. Oktobrī 1823. g., un studētiejiem
muhsu pāršķu angst-skohlā no 1847. līdz 1851. gadam. Pēc tas
tapa no Igaunijas konsistorijas 2 reisās likumīgi pārbaudīts un 6. Maijā
1854. gadā ceļēts un apstirināts par Baistekes mahzitaju. Šini
amatā tas palīka vairāk nekā zetorto datu no weena gadu-smitena.
Leeli ir vina noplīni pēc muhsu basnīzas, un ihpāschi pēc muhsu lauk-
skohlas buhāchanahm, kas jau ļoti ir deewsgan zeenīti.

Wilande. Us muhsu ewangelijuma litr. tizibas mahzitaju us-aizinafchanu grib dibinahd draudschu dalifchanas lahdi, pee kam ari pee-dalifees muischneeziba. Schai lahdei buhs tas noluhks, muhsu lee-lahs draudses, kur pee daschas peeder wairak neka 20 tuhft. dwehfselu, dalihd masakas dalas un tahn doht wairak mahzitaju. Mahzitajt dohd no sawas pusas ween 1500 rubl. par gadu, un muischneeki pahre-spredifchoht us nahkojchá landtaga, lahdá wihse wini nems pee tam dalibu. Lahdes komiteja jan ir fastahdijusers un pastahw is Widzemmes konsistorijas presidenta, Widzemmes general-superintendentu, 2 muischneebas lohzekeem un 2 mahzitajeem. — Kā „Fel. Auz.“ raksta, efoht schi komiteja un ari pehri Valká fapulzejus fees sinode nahkuji us tahn doh-mahm, waj newaretu ari lauku draudses nemt dalibu pee schi mihlestibas-darba, kas tadchu it ihpaschi winahm paſchahm un ew. basnizahm nahks par labu. Beidsoht weenojahs tanī sinā, ka draudses buhtu japaſkubina, lai sinegtu mihlestibas-dahwanas is laba prahita un pehz paschu patikfchanas. Mihlestibas-dahwanu faktahfchanu nolika, ar konsistorijas atmelesfchanu, us debes-braukschanas deenu. — Wi-

landes awise „Tel. Anz.“ räksta, kaus gymnasijas svehtkeem mehdj wezakee skohleni israhdiht skatu-spehles no flaweneem rakstneekem. Schahdahn israhdischahanm ir ne ween tas labums, ka taks eepasihstina jaunekus jo labi ar mineteem raksteem, bet tee pee tam ari erardinajahs rakstus dsihwi jo dsihwi zelt preefschā. Isgahjuſchā semesteri israhditā Göthes Iſigenija wiseem lohti patika. Var ſchi semestera skohlas-swehtkeem.

29. Maijā, bij nodohmahtis israhdiht kahdu Greeku skatu-spehli. Daschi ſaka, ka tahdas israhdischanas wehl eſoht par agru, jo dauds no klausitajeem nefapratischoht Greeku wahrdus un teikumus, un preefsch ziteem tas buhſchoht aſkal par dauds gorlaizigi. Tapehz ari ir Wahz-ſemē daschās gymnasijas eefahkis pee Greeku skatu-spehlehm peelikt daschus gabalus paſihstamā walodā. Ta tohp pee daschahni israhdischahanm gan leetata Greeku waloda, bet kur ir jadseed, tur dseed pehz Mendelsfohna muſikas. Ir ari daschi israhdiſumi pawisam pahyzelti Wahzu walodā. Tomehr tee, kas redſejuschi israhdischanas Greeku walodā, leežina, ka israhdischana tohs eſoht arveen wairak aifgrahbusi,

lai gan no wiſa ir tik ſapratuschi daschus wahrdus waj teikumus. Bes tam wehl ir ja-eewehro tas, ka tahdas iſrahdiſchanas ir preeſch paſcheen ſkohleneem no jo leela ſwara. Brimaneris jeb augſtakas Ilaſes ſkohlenſ, kas jau Greeku ſtatu-ſpehleſ pareiſi mahk un ſaproht, zaur tahda gabala iſmahzifchanohs pee ſawinajahs leelu iſweizibu - ſawas mahzibas pareiſi iſleetaht. Mehs waram par tahdeem ſkohlenu zentee-neem no ſirds preezatees, un it ihpaſchi par to, ka ſkohleni netohp zaur taſdahm mahzibahm par dauds apgruhtinati, jo iſrahdiſhana tohp jau wiſu ſemesteri laſita un mahzita.

Schoreis gribjeja israhdihit Aeschilus Perseeschus, fur Greeki falanj Perseeschus pee Sahlamis un peerahda, ta gara brihwiba un mahfsla uswar nemahzitohs Perseeschus.

Wakarōs preefch teatera israhidischanas Dr. Waldmanis bij no-dohmajis tureht preefch-lafifchanas par israhdamo lugu. — Bihti jeb skatuvi, kas israhda Perseefchu Lehnina pili Suhsas pilfehtā un Lehnina Darija kapu, gribėja ustaistyt gimnazijos wingrofchanas ruhmė. Leelako datu no waijadsigà materijala dohdoht landrahts G. v. Stryk-Wex-Woidomà un kafes kurators N. v. Stryk-Morselè.

Kahds wahrds skohlas draugeem.

Zou fen man ruhpeja rafstift fahdu sihkumu eefsch Latweeschu (burtu) bohbstabu lectas. Man schkeet, ka pee winu nosaukschanas deewsgan wehl raibuma un daschadibas . . . Wehribu greeschu it fe-wischki us burteem r un x. Minetohs burtus es lihds schim nosauzu pehz zeenigà mahz. Paul Emil Schaza metodes „r“ par „re“ un „x“ par „ex“. Bet, taisnibu fakoh, es ar winu apsihmeto nosaukschanas sawadibu nemas ne-efmu skaidribä. Isleekahs, ka apsihmehts nosaukums „ex“ (x) dauds fkarbaki pee isrunaschanas ausji flan, neka „re“ (r) un tomehr tam strikhetam bohbstabam „x“ japidla mihsfostchanas weeta. Ta p. peem.: barokli baro, garsch zefch, garuma mehrs u. t. pr.; te bohbstabs mihsfts isklaufahs, un ja winu pehz zeen. mahz. Schaza lga metodes par „ex“ nosauz, tad wina nosaukums fadsirdahs zeets. Ussihmeschu p. peem. teikumus: bischu bars baro, pirts gars garo, Deewa gars apgaifmo u. t. pr.; te nu bohbstabs „r“ pateefcham zeets isklaufahs un paßha bohbstaba nosaukums, pehz zeen. Schaza lgs metodes, „re“ atskan pee issaukschanas mihsfts. Waj gan nedaritum labaki, kad bohbstabu „r“ par „er“ un „x“ par „re“ nosauktum? — Es efmu scho leetu daschadi pahrdohmajis un grohsijis un tomehr nefurp nenotizis. — Bet kad nu zeen. mahz. Schaza lgs burtu „r“ par „re“ un „x“ par „ex“ nosauzis, tad tas neleekahs wiß buht bes fawa finama noluhyka un mehrka. Latweeschu walodas wahr-dös bohbstabs „x“ kohti reti leetajams; turpretti „x“ beesi ween. At-stahjam ne-eewehrotu winu fkarbumu un mihsfumu pee isrunaschanas, bet mehginafim tohs leetaht pee bohbstereeschanas. Bohbstereejoh t wahrd „dariht“ — behrns katu reis wahrdi fawedumu weeglaiki sa-jehgs, kad „x“ pee bohbstereeschanas fauks par „re“; p. peem. da-da re-ih-t-riht dariht, un tapat to wahrd „wirinah“ u. t. pr. Leetajam to nosaukumu „er“, tad israhda, ka behrnam bohbstereeshana ir aiskrigala. Lihdschinige raksta wahrdi daschu warbuht it newilohit nowedihs pee tahdahm dohmahm, it ka es gribejis pahrgroh-schanu eewest un efoscho nofmahdicht. Dohmaht gan nu war wiſadi; bet es arween wehl paleeku pee tahs atsifschanas, ka schini leeta ne-efmu skaidribä, un it fewischki tapehz juhtohs speets, luhyt mihslus skohlas draugus, schini leeta doht leetderigu isskaidroschanu. Lai nu gan behrni, pehz skohlas likuma nosazijuma, skohlas wairs naw ar lafischanas eefahkuma mahzibahm nokawejami, tomehr pee rafstschanas buhs arween wehl kreetna un pareisa bohbstereeshana jaleeta, un it fewischki tapehz waijadsehs nodibinaht burtu issaukschanas fina preefsch skohlahni wißpahrigu weenadibu.

Allasch efmu peedfishwojis, fa behrni, fas kahdā zitā skohla mahziti, burtu „x“ par „er“ un „x“ par „re“ nosauz un ne wis pēhž ž. Schaha fga metodes. Tik dauds ir nu gan zaur peedfishwojumu nodibinahsts, fa wiſas skohlaš ūchini ūnā naw weenadiba.

Kad nu par neweenadibu reis runaju, tad negribu atstahit ne-
eewehrotu bohkfstabu „h“. Latweeshu ortografijā bohkfstsabs „h“ ne-
apfihmē neka wairak fā gaxuma fihmi, un tikai lohti reti ween tas cemem-
zitu weetu. Kad nu burts „h“ tikai iħstenibā fihme, tad tas pats
pee bohkfteerefchanas ne buht naw ja-iħruna. Behrneem tik ja-isskai-
dro, ka mums iħfi im gaxi wokali; p. peem. a = ah, e = eh u. t. pr.
Gauči nepareiħi, kad latwiċku bohkfteerefchanu behrnejem malha pehż.

Wahzu bohkfteerefchanaš metodes; p. peem. m=u=ha=muh f=u=fu muhsu, m=a=ha=mah t=e=te mahte u. t. pr. Peeminu schahdas nepareisibas ihpaſchi tapehz, fa eſmu ſkohlenus reif mahzibā dabujis, fuzeem gitas ſkohlaſ — ihpaſchi tahdās, fur „realneeki“ par ſkohlotajeem — bohkfteerefchana pehz Wahzu wiſses mahzita.

Ar bohksstabu „j“ nosaukschanu ari nerahdahs buht wispahriga weenadiba. Zits winu nosauz par „ija“, zits par „je“ un zits atkal par „ji“. Pehdejais nosaukums israhdahs ka tas wisderigakais. Tīt dauds tagad Latweeshu bohksstabu leetā. Weefons.

Weetons.

Par d'seedaschanas kohpsch amm skohlás.

Audsinataji ir fahluschi wairak greest wehribu us to, kas skoh-lenu wefelibai ir skahdigs. **Sahl** wairak eewehroht skohlas fahrtibu, lihds ar pee tahs waijadfigahm ruhmehm un eeriktehm. **Sahl** ari greest wehribu us ihf-redsibu, kas angst-skohlas stipri isplatahs, ta ka augstakajä klasé ihf-redfigee istaifoht lihds 50 prozentehm no wiſeem skohleneem. **Schoreis** es gribēju kahdu wahrdū runah̄t par dseedaschanas kohpfchanu skohlas, jo nepareisa dseedaschana ne wiſ ween famaita baliſi, bet ari ir kā fakne preelfsch daschahm gruhtahm kalla- un kruh-schu slimibahm, kas daschu reis beidsahs ar nahwi.

Par labas dseedaschanas lohpchanas labumeem fhe nerunastim. Turpreti muhsu usdewums ir, runah par to, ka no fkhlas dseedaschanas tik tad war fagaidiht labumu, ja dseedaschana stahw ar fkhlas finibahn us weenada pakahpeena. Nebuhs pareisi, kad lauk-fkhlas pahrkahpj weenkahrschahs dseedaschanas rohbeschahs un nodarbojahs par dauds ar gruhlo, mahkfligo, tschetrbafigo dseedaschanu. Tahda dseedaschana buhru lohpjama ihpaschi augstakas fkhlas. Lauk-fkhlas wajhadsetu ihpaschi lohpt weenkahrschu, t. i. ween- un diwbafigo laizigo un garigo dseedaschanu.

Daschâs skohlâs tohp dseedaschanas kohpschana peenahzigi eeweh-
rota. Winu usdewums dseedaschanas sînâ ir, ka jau peeminchts,
weenlahrfch, un pastahw it ihpaschi ween- un diwbalsfigo garigo un
laizigo dseesmu mahzifchana, kas ari daschâs weetâs no skohlotajeem
teek kohpta pehz sapratigeem mahzibas-plahneem. Schahda dseedas-
chana ir wifur eespehjama, jo skohlenu leelakâ dala atrohdahs wehl
behrnu=gadôs, — isuemohit kahdus skohlenus, kas labi pa-augufchi un
kas ir sawâ beidsamajâ skohlas=gadâ. Ja teefcham kahdâ skohla-
diwbalsfiga dseedaschana eetu jo labi, tad gan war taifitees ari pee
trihsbalfigas dseedaschanas; het zitadi nê, ja negribam redseht skahdi
dseedaschanas sînâ. Tahda skahde zelahs ari no tam, ka behrnu=par-
dauds nophûle ar dseedaschanu, ta ka galâ dseedaschana pahrwehr-
fchahs — kleegschana. Tas noteek ihfti pee tahdahm dseefmahm, kas
preefch behrnu balsihm waj nu par augstu jeb semu, fur tad tee —
griboht-negriboht — ir peefpeesti kleegt. Wehl fliktaki ir, ja ne-
eewehro bals pahrmainschanohs. Schahda pahrmainschanahs no-
teek pee puifenu leelakahs dala tschtrejadâ wihse. Bals pahrmains-
nahs no augsta soprana mezzo-soprana, no ta — altâ un pehdigi contro-
altâ, kas no tenora, no augstakahs wihreeschu bals, tik par kahdeem
tohuem isschkrâhs. Bals pahrmainschanohs, kas ir lohti eeweh-
rojama, skohlotajs war lehti maniht, jo bals, pahrmainidamahs, pa-
leek rupja un sahk jaukt faslanu pee dseedaschanas. Skohlotajam
jagreich tuhslit wehriba us tahdu skohlenu, un skohlens japeedala pee
nodalas, kura semakâ bals dseed. Sinams, ka tad now eespehjams
atschkrât, ja dseedaschana pahreet kleegschana.

Beidssoht usrahdischu kahdu pateesigu notikumu, kas leezina, kas war isnahkt no nepareisfas jeb pahleezigas dseedaschanaš. B. draudſe Š. walſti pareistizigs ſkohlotajs B. lgs, kas ari ir dseedatajs hasnižā, ir ſtipri ſafslimis ar delamo-kaiti, ta ka ir mas zeribas us iſwefeloſchanohs. Schis wiſs eſoht zehlees no pahrleezigi augſtas dseedaschanaš, kas winam bij ja-uñuemahs dseedataju truhkuma deht. — Zeru, ka mani peesthmejumi taps pa kahdai dalai ewehroti no zeen. ſkohlotajeem! Maſſpehzis.

Massachusetts.

Nahds Bihbeles pahrdewejs

Gar Anglijas juhralu staigaja 1845. gadā kahds deewabihjigs wihrs, Bihbeles un Jaunahs Deribas pahrdohdams. Kahdā wakārā, pavīsam peekūpis, winsch fāsneidsa masu pilfehtinu un nehma tur mahjas-weetu — kahdā nēleelā gastusi. Kad ūwū nastu bija nolizis, winsch tapa leelā istabā eeweits, kur kahdi 40 weest ap galdu fehdeja. Tee bij tirgotasi, kas ar sīkhahm leetahm andelesjahs, un bij janahkuschī

us gada-tirgu. Bihbeles pahrdewejam tika wišsemakā weeta pee galda eerahdita. Winsch usmanigi klausijahs us wišu jautrahm runahm. Wiſu pirms wišu runaja par vasaules leetahm un notikumeem, tad par mahzitajeem un par tizibas mahzibū; wareja dabuht dſirdeht johkus, besdeewigas runas un breesmigas saimoshanas. Tas deewabihjigo Bihbeles pahrdeweju lohti apbehdinaja. Wina ſinamā ſirds tam fazija, ka jarunā pret tahdeem besdeewigeem wahrdeem. Bet kad wiſch uſſkatiņa tohs tſchetrdefmit rupjohs kuptschus, kas wiſi likahs buht weenā prahā, tad wiſch, weens pats buhdams, ne-uſdrohſchinajahs wiſ runah. Bet jo wairak nūnas un beslaunigas wišu runas palika, jo nelaimigaks wiſch ſewi jutahs. Lai ſawas ſinamahs ſirds ſtipro pahrmefchanu un norahſchanu apklusinatu, wiſch pats us ſewi fazija, ka tas pateesi tāpat buhtu, ka pehrles zuhkahm preefchā mest, kad tagad runatu.

Kad nu muhſu draugs tā, galwu us ſemi noduhris un ſawā fagrauſtā ſirdi mohzibts, tur fehdeja, peepeschi wišu uſrunaja weens no weefem, kas likahs wišu ſtarpa wiſwairak gohdā ſtahwohts, ar ſcheem wahrdeem: „Juhs, kungs, kas tur galda galā fehſchat. Juhs wehl neweena wahrdina ne-efat teikſchi; mehs labprahri ari Juhs dohmas dſirdetum. Waj Juhs ari ar mums weenis prahis?“ — Bihbeles pahrdewejs atbildeja, ka wiſam eſoht pawifam zitadas dohmas, un ka wiſeem nepatiffchoht tāhs dſirdeht. Weesi nu wehl wairak wiſam ſpeedahs wiſu, un teiza, ka wiſadā wiſe gribohſ ſmaht, ko wiſch par tizibas mahzibū dohmajoh. Bet wiſch arween wehl aſbildinajahs, fazidams, ka wiſi palikſchoht pilti, wiſa dohmas dſirdedami. Bet wiſi apfohlajahs, ka nebuhschoht to dariht. Atri apfohlajahs, ka nejaukfees walodā, lamehr Bihbeles pahrdewejs buhs wiſu iſſazijis, kas wiſam jaſaka. Kad wiſi wiſi to bija apfohlajſches, wiſch ſawu „Jauno Deribu“ iſwiſka no kabatas, un ſawu dwehfeli us wiſu labu un pilnigu dahuwanu Deweju pažehlis, laſja lehnā un ſkaidrā balsi ohtro nodalu no fw. Bahwila pirmahs Korintieſcheem rakſtitahs grahmataſ. Wiſam par leelu brihnumu, wiſi lihds paſcham galam usmanigi klausijahs. Par to iſlaſito nodalu wiſch nu wehl teem iſteiza daschas iſſkaidroſchanas, kas ari meerigi tika uſklausitas. Pehz tam nu wiſam tika lahdas pretruas iſteiktaſ im daschadas jautaſchanas preefchā liktaſ; bet wiſi notika it preeklahjīgi. Winsch dewa weenam un ohtram atbildi. Zaur to zehlahs wiſpahriga un patiſkama farunaſchanahs, kas lihds pulſt. Iam no rihta wilkahs. Tagad gribēja muhſu draugs, kas pee wiſa leela preeka, ko ſajuta, tadſchu pawifam preekuſis bija, pehdigi pee meera dohtees. Bet weens no teem klahtbuhdameem fazija: „Kungs, mehs Juhs tā newaram atlaift. Juhs mums efat brihnichkigas leetas ſtaſtijuschi, un us mums ari par Deewa luhgſchanu runajuschi. Mehs labprahri wehl dſirdetum Juhs paſchus Deewu luhdam.“ Wiſeem bij tāhs paſchus dohmas, un Bihbeles iſnehfatajs ari nelikahs wairs ilgaki luhgteeſ. Iſtabā palika wiſi it kluſu; tikai wehtrū dſirdeja, kas ahrā breesmig ſlohsijahs, un tas padarija, ka ſchis ſwehtais brihdis wiſus wehl wairak fagrahba. Bihbeles iſnehfatajs metahs zelos un iſgahſa ſawu ſirdi preefch ta Tehwa, kas ir debefis, kas wiſam til leelu miheſtibū bij parahdijis. Kad wiſch no luhgſchanas zehlahs, bija wiſi ſwehtas dohmas. Tee wiſu waizaja, waj wiſch newaretu no tahm grahmatahm preefch wiſeem pagahdah, no kuras wiſch to brihnichkigo nodalu preefchā laſjiſ. Kad wiſch teem teiza, ka tas ihſti wiſa amats eſoht, lahdas grahmataſ pahrdoh. Winsch gahja un atneſa no ſawas naſtas tſchetrdefmit Jaunahs Deribas un praſija par katu weenu franku. Bet tee kaufmani us wiſu fazija: „Kā, Juhs tikai weenu franku paghreet par til teizamu grahmatu? Tas naw deewegan!“ Katriks pirkā weenu Jauno Deribu un aismakſaja par to diwi frankus. Zaur to wiſi gribēja Bihbeles pahrdewejam eſpehjamu dariht, tſchetrdefmit Testamentes bei mafkas doht tahdeem, kas newarehs tāhs aismakſah. Schee paſchi tirgotaji pahrgahja preezigi us ſawahm mahjahm, dſhwoja taiſni un deewabihjīgi, ka Deewa behrneem klahjahs dſhwoht un Deewa meers bij ar wiſeem.

Dhſolu Janis.

Sinojums par ſkohlotaju weetu pahrmainiſchanu.

Iſgahjuſchā gadā daſchi ſkohlotaju fungi ſawas weetas pahrmainija, ka: 1) V. Seewalds, Želgawas elementar-ſkohlotajs, tika Želgawas Neiſara Alekſandera ſkohla par ſkohlotaju eezelts. 2) A. Jenſchewiſ, Želgawas Sw. Annas-baſnizas ſkohlas ſkohlotaja paſihgs,

aſgahja us Kalnazeemu par ſkohlotaju un ehrgeineku. 3) J. Egle, Baltijas ſkohlotaju seminarijas audieknis, ir peenemts Jenſchewiſa weetā. 4) A. Brunthals, Želgawas Nothmas nabagu-nama uſraugs un ſkohlotajs, tika daſchu pahrfatſchanu deht — kas ar ſkohlotaja amatu nefader — no ſkohlotaja amata atraidihts. 5) Grünwalds tika Brunthala weetā peenemts. 6) M. Schurewkiſ, Želgawas paſta ſkohlotajs, aſgahja us Ŝezi par ſkohlotaju. 7) J. Kade, Leſtenes mahju-ſkohlotajs, atnahza us tureni par ſkohlotaju. 8) Lamberts, Wez-Sahtu ſemkohpibas ſkohlas ſkohlotajs, nomira. 9) Behtinsch tika Lamberta weetā par ſkohlotaju eevelehts. 10) Bergmanis, lihdschinigais Talfu privat-aprinta-ſkohlas ſkohlotajs, tika us jaunusbuhweto Grendſchu pagasta-ſkohlu par wiſskohlotaju aſaizinahts. Par paſihgeem wiſch peenehma Želgawas ſeminariju 11) Sprohgi, 12) Rūſchlewigu un 13) Brehdiki. 14) A. Balzariſ, ſenakais Blihdenes ſkohlotaja paſihgs, peenehma Ŝehres ſkohlotaja weetu. 15) J. Eiſbergiſ, Bifstu ſkohlotaja paſihgs, tika Laufumuischā par pagasta-ſkohlotaju eevelehts. 16) A. Rosenthalſ, Schlagunes ſkohlotajs, peenehma Leel-Aluzes ſkohlotaja weetu. 17) A. Walteris atnahza Schlagune par ſkohlotaju. 18) J. Meldrinſch, Jaun-Plato-nes ſkohlotajs, peestahja pee Bīčkalumuischā ſkohlotaja C. Myrthenberga par paſihgu. 19) H. Jeſkabſons, Lutrinu ehrgeineks un Kesteris, eestahja wiſa weetā. 20) Grauſi, Rundales ſkohlotaja paſihgu, eevelehtja jaun-usbuhwetu Leel-Gleijas ſkohla par pagasta-ſkohlotaju. 21) E. Purmalis, Lipstamuischā ſkohlotaja dehts, aſgahja us Jaun-Šefawu nelaika ſkohlotaja un Kesteri Weifa weetā. 22) Šarinu, kas mahzijahs Želgawas real-ſkohla, peenehma Frank-Šefawas jaun-usbuhwetu pagasta-ſkohla par ſkohlotaju.

S.

Sina iſ Želgawas ſeminarijas.

Birmdeen, 22. Junijā, Želgawas ſeminarija tāps nosiki effami preefch ſkohlotaju amata. Ekſterneem, tas ir tahdeem, kas ſawas mahzibas naw baudijuschi ſeminarija, japeeteizahs festdeen, 20. Junijā, ap pulkſten 9em preefch puſdeenas, pee ſeminarijas direktora un japeeneſ ſkohlas-ſihme un peerahdijchana, kā uſweduſches.

Wafaras-ſwehtkōs.

Meld. Lai Deewu wiſi lihdi.

1.

Tas Gars tāhs ſwehtibas,
Kas muhſ ſee Jesuſ wada,
Nu nahk no augſtibas;
Mums ſirdis jaunas rada.
Winsch neſs daudis mantinas,
It dahrgas ſwehtigas —
Iſi debefiſ ſlehtinas
Preefch dwehfles meeribas.

2.

Tu debefiſ rafina,
Jel ar' us mums nolaidees,
Tu jaufa ſeefmina
Muhs ſildiht jel nebeidſees, —
Lai tohpam iſglahbti
No nahwes muhſchigas
Un kluhſtam peeweti
Pee Tehwa walſtibas.

3.

Paleez' ar ſchelastib',
Tā heidſoht Tew wehl luhdam,
Pee mums ar miheſtib', —
Kas flauſ ſawu Tew nodſeedam;
Nahz muhſu pulzina
Par wadoni arween',
Lai Lawā draudſibā
Nerohdahs fauna deen'! Ŝengaleetis.

M i s i o n e s l a p a.

Vahrskats par misiones-druwahm.

Craj. 66, 19.—21.: Es suhtischu no teem isglahbteem pee teem paganeem, us tahn tahlejahn falahm, kas manu flauu naw d'stredjuschi un manu gohdibu naw redsejuschi, un tee stahstichs manu gohdibu starp teem paganeem. Un tee atwedihs wifus juhfsu brahtus no wifahm paganu tautahm, un no teem es zitus nemjchi var preestereem un par lewitem.

A f r i k a.

(Belgium.)

Zitas misiones-beedribas issteepjahs no deenas-widus atkal wairak pret rihtem pee Kafereem. Ta Hernhuteschi ar 14 stazionehm un 10 tuhft. 886 kristiteem. Metodistiar 69 stazionehm un 17 tuhft. draudses-lohzelkeem no Kafereem un kolonisteem. Natale un Angleeschueem peederiga Kafuru-semi strahda Skotu brihw-basnizas misione ar 10 stazionehm un 2000 deewgaldneekem. Sawenola Presbiteru misione ar 941 deewgaldneku un 6 stazionehm, no kuraahm heidsama fara 5 isphostitas. Amerikas Boards Zulu-semi un Natale ar 10 stazionehm un 626 draudses-lohzelkeem; Norwegijas mis.-beedriba ar 11 stazionehm, no kuraahm wif misionari tagad zaur karu isdifti. Pee Oranje upes Aliwal pilsehta Angleeschue misione Metodistu beedriba pee Basuteescheem un Tingu tautas ustura feigmig darbu un jau skaita 126 pilnigus draudses-lohzelkus ar 6 dsimteem mahzitajeem.

Afrikas deenas-widus eedjhwotaji misionei ir zeeta druwa — zaureem nemitejaneem kareem, ko sawa starp wed, un zaure tam, ka sawas edishwojamahs weetas daschkaht pahmij, un zaure to eerafchu, ka ta semi, kura kahda zilts apmetufoes, peeder wifai ziltij kohpaa, ta ka neweenam nepatik ihsteni puhletees ar semes kohpschanu. Bet ko duhschigs misiones puhsinj spehi pee Hotentotu, Kafuru, Tingueschue, Befchuanu, Basuteeschue un Zulueschue isglahfchanas, to peerahda Skotu brihw-basnizas feedoschä flohla Angleeschue Kafuru-semi: Loweda-l-Instituta, kur 393, jaunekli no wifahm feahm tautahm mahzahs kohpaa, ziti fataisidamees us mahzitaju un skohlotaju amateem, ziti par amatnekeem un semkohpjeem. Ikkatu svehtdeen no teijenes ifeet 60 jaunekli tais zeemobs aplikumä Ewangeliunu fludinah, un toe, kus no fehhs flohlas tils atlaksti, wairs nebuhs kahrigi pehz kareem un laupijschanas, bet buhs kreetni strahdneek un semes kohpeji. Ohtra tahda flohla ir eezelta Zulu-semi Blytswadä. No wifahm Afrikas deenas-widus tautahm kohpaa skaita muhsu deenas 35 tuhft. deewgaldneku un 180 tuhft. kristitu.

3) Afrikas rihta juhr malas. Te mums wispirmat ka swaigsne apspihd misiones-darbs Madagaskaras salä, ko tur Deews pastrahdajis zaure Londones mis.-beedriba. Zaure kchninenes un winas walts-kungu atgreeschanahs pee kristigas tizibas starp Howaeescheem kristito pulzinch gadu va gadu augtin audsis; 1868. gadä skaitija 21 tuhft.; 1869. g. — 153 tuhft.; 1870. g. — 231 tuhft. No ta laika tas skaitlis now wairojees, bet ta Deewa fehla d'stakli salojufoes kanchu sirdis; wejahs paganu eeraschas un negantibas fahlschach ismihlt; d'sinti mahzitaju un skohlotajj isaudsinati, lai draudses pschach mahzahs usturetees un pahrwalditees. Tapehz now jabrihnahs, ka ari ziti atkahpuschees un draudses-lohzelku skaitlis pamastnajees beldsamobs gadobs no 280 tuhft. us 233 tuhft., bet deewgaldneku skaitlis heidsama gadä zehlees par 6000. Jaleek klah, ka apalsch Londones misionaru pahrandischanas tur jau strahda 386 d'sinti mahzitaji ar 3624 palihgepi un 784 flohlas 44 tuhft. 794 behru tohp mahzit; ka kchninenes zaure walts fludinajumi wifus eewestus nehgeru-wehrgus atswabmaju, zaure ko aridjan zitu nama-wehrgu atswabinafchana teek tuwak klah westa, un jafaka, ka Madagaskaras salä zaure tahn isleehahm afins-leezineku afimihm misiones-darbs tahdus auglus peedishwojis, ka nelur zitur — no apustulu laikeem lihds chai deenai. Londones misiones-beedribas augli ari zitas misiones-beedribas kubinajuschi winas druväs eestahees. Isplatischanas beedriba 1874. gadä Madagaskaras eezelus biskapu, lai ari ziteem tas nepatika, tapehz ka lihds ihm Madagaskaras tautas-basniza no biskapu pahrwaldischanas neka nevnaaja. 1867. gadä ari Kwekeru draudse darbä eegahjusi, un tagad ustura 108 draudses ar 21 d'sinti mahzitaju palihgu, 26 tuhft. kristiteem, 85 flohlahm un 3000 flohleneem. Norwegijas Lutera

draudses mis.-beedriba no 1868. gada dibinajusi 6 staziones Betsileo apriali ar 1000 kristiteem, 4000 flohleneem un 20 tuhft. dwehselehm, kas nahf pee Deewa wahrdi flanfchanahs. — Us Seschellu falahm strahda Angleeschue basnizas misione un Isplatischanas beedriba, kureai ari Maurizijs salä tagad 1055 draudses-lohzelki.

Afrikas leelahs semes rihtos Zanzibaras juhrmala muhsu deenä jo wairak eewehrojama; masajä Zanzibaras salinä apmetufoes Angleeschue universites-misione, kas no teijenes mekle atwehrtas durvis us Afrikas semes widu. Pee Mombas pilsehta Angleeschue basnizas mis.-beedriba dibinajusi koloniju Frere-Taun, teizamam Angleeschue gubernatoram Bartle-Frèram par gohdu, kas tapat ka Afrikas makaröö Siera-Leona wehrgu-atswabinafchani mekle d'shü us preefchu, un atswabinatee wehrgi (tagad jau wairak simti) tohp mahziti un draudses faweeneyoti. Diwäs staziones fchi beedriba skaita 608 kristitus. Bet wiwairak muhsu deenä eewehrojami daschadu misiones-beedribu zenteeni, pa teem no Liwingstona un Stanlija atklahtem zeleem peapti pee Afrikas semes widus leeleem esareem. Pee Nyasa esara Skotu brihw-basnizas misionari kohpaa ar kolonisteem 1875. gadä dibinajusi Liwingstonam par peemineschanu Liwingstoniju, kas aug ka Deewa dahrss tuksaefi. Deewa wahrdi te tohp fludinati, flohlas atklahtas, wehrgu-andele apspesta, lautini fahk ustizetees misionareem un draudses jalasitees. Ar masaku fekmi strahda Skotu walts-basnizas misione Blantyre, Schire kalmös, no Nyasa esara pret deenas-wideem; Schire-upé, kas no Nyasa esara tel us juhru, Angleeschue un Skotu andeles beedriba, ar wahrdi Liwingstona Widus-Afrikas kompanija, brauz ar damflugeem. Wairak pret seemekeem 1878. gadä Londones misiones-beedriba pee Tanganika esara dibinajusi stazioni Ujiji pilsehta; teizamais misiones direktors Dr. Mulier 1879. gadä scho jauno stazioni gribedams apraudsht nomira us zela, nespahdams tohs gruhtumus ifzeest; bet wina zela beedri diwi jaunas staziones dibinajusi. Basnizas misiones-beedriba 1876. gadä dibinajusi us zela no Zanzibaras us Viktoria-Nyanza esaru stazioni Mpwapwa, un pee pažha esara Rubagå, kchnina Mtesas galwas-pilsehta (ko misiones draugi jau pažhti no Stanlija stahsteem), stazioni eezehlusi 1877. gadä. Bet pehz celausfchees Franzischu Jesuiti, kas to eefahkt darbu fajauzoh, un wisjaunakhs finas stahsta, ka kchninch Mtesa to labo atgreeschanahs zelu atkal astahjis un neka wairs negriboht finah nedis no Katolu, nedis no Ewangeliunu misionareem. Turpream d'stardam, ka biskaps Stihre Zanzibara Jauno Deribu pahrtulkois Suaheli walodä, kas ari faprohtama wifahm zitahm tautahm, kas mineto leelo esaru aplikumobs d'shü, un Anglija ar Portugali 1879. gadä salihgusi lithgumu, zaure ko Zambesi upe andeles un kolonijahm atwehrtia. Amerikas Boarda wehstneschi jau no Maija 1880. gadä us zela, no Zambesi upes pret deenas-widu pee Sankt-George upes kchnina Umzillas semi jaunas misiones-staziones zelt un rohku pasneegt Amerikas Boarda misionei Natale pee Zulueschueem.

Abefinijä Angleeschue misiones draugi (bihbeles beedriba un Juhdu mis.-beedriba) ustura kahdus misionarus no Krishonas flohlas pee Baseles preefsch kristiteem un Juhdeem, kam tikai ween kristitu un Juhdu wahrdas ir. Sweedru Fosterlandes beedriba no 1865. gada strahda pee Egiptes un Abesnijas rohbeschahm; bet winas stazione Hamassen isphostita, un misionari gaida isdewigu laiku, tapt pee Gala tautas, pee kuras jau 1877. gadä stazioni bij dibinajusi. Schoas kchninch Meneleks, no Krishonas brahla Mayera usstubinahts, issaidis sunu, ka sawa walts wehrgu-andeli grib isdeldeht.

Muhsu vahrskats par misiones-druwahm nu ir beights, mihee misiones draugi. Dauds skaitli un sweschi wahrdi mums fchai vahrskata tilufoes zelti preefschä. ar ko galwu un mehli laufdams dasch kahds buhs apnjis. Un ja ari mas ko no teem buhfeet paturejuschi galwäs, tomehr buhfeet manijuschi, ka wifas semes dalas tas Deewa virksts un gars kujahs un ta Deewa gaifma darbodantees wifas malas darbojahs eelausteess tumfibä un to isdeldeht. Pateesi, tur manams, ka Deews suhta pee teem paganeem, wineem fludinahf sawu flauu, ko wehl naw redsejuschi, un sawu gohdibu, ko wehl naw d'stredjuschi. Lai wif nahkam palihga ar sawahm luhgchanahm un dahwanahm! Amen.